

تلشی درس‌پرور فایل

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 ToranjBook_Net

 ToranjBook_Net

ردیف	درس اول: «هدایت الهی»	صفحه
۱	«آب، هوا، غذاآپوشان»؛ یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی هستند که انسان همچون سایر موجودات، در زندگی به آنها احتیاج دارد. درست ☒ نادرست ☐	۷
۲	خداوند، پاسخ به نیازهای «طبیعی» و «غیرطبیعی» را در کجا آماده کرده است؟ با ذکر مثال توضیح دهد. پاسخ: در جهان خلقت، البته راه آگاه شدن از آن‌ها را نیز به وی نشان داده است. مثال (۱): در وقت نیاز به آب و غذا، احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذا می‌رود. مثال (۲): هنگام سرما و گرما، از مصالح موجود در طبیعت ببره می‌برد و برای خود لباس، پوشاک و مسکن تهیه می‌کند.	۷
۳	آیا نیازهای انسان، منحصر به نیازهای «طبیعی» و «غیرطبیعی» او می‌شود؟ توضیح دهد. پاسخ: <u>خیر</u> ، زمانی که انسان اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در آفق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهایی مهمند رو به رو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به وی عطا کرده است و پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند. این نیازها، به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالآخره به سوال‌هایی تبدیل می‌شوند که تا پاسخ آن‌ها را تیابد، آرام نمی‌گیرد.	۷
۴	نیازهای برتر انسان را بنویسید. (۳ مورد) پاسخ: ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش ۳- [کشف راه درست زندگی] یا [چگونه زیستن]	۷
۵	از نیازهای برتر انسان، «شناخت هدف زندگی» و «توضیح دهد». پاسخ: انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر زندگی اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدفی حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطأ شود، عمر خود را از دست داده است.	۷
۶	دعای امام سجاد(ع) که در آن می‌فرماید: « <u>خدایا! ایام زندگانی مرا به آن چیز اختصاص بده که مرا برای آن آفرینده‌ای</u> » با کدام یک از نیازهای برتر انسان، «ارتباط» دارد؟ ۱) شناخت هدف زندگی ☐ ۲) درک آینده خویش ☒ ۳) کشف راه درست زندگی ☐	۷
۷	در نیاز برتر «درگ آینده خویش»، کدام سوالات برای انسان مطرح می‌شوند؟ بنویسید. پاسخ: «آینده او چگونه است؟» / «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟» / «اگر حیات، به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی آبدی را پس از مرگ اغاز خواهد کرد، نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟» / «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟» / «خوبیختی وی در آن سر، در گرو انجام جه کارهایی است؟» <u>نکته مهم:</u> پاسخ به این سوال‌ها فقط از عهده کسی بر می‌آید که کاملاً از جهان دیگر و زندگی پس از مرگ آگاه باشد و زاد و توشه آن را بشناسد و به دیگران اطلاع دهد.	۷

تلشی در مسیر موفقیت

۷	<p>ایات زیر، با کدامیک از نیازهای برتر انسان «ارتباط» دارد؟</p> <p>روزها کفر من اس است و همه شب سفتم که چرا خافل لازموال دل فرمیستم لار کجا آمدند ام آمدند بهر پم بور پاسخ: در ک آینده خویش</p>	۸
۸	<p>چرا «گش راه درست زندگی» یا «چگونه زیستن» دغدغه‌ای جدی برای انسان است؟</p> <p>پاسخ: زیرا انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین، در این فرصت تکرار نشدنی باید از بین همه راههایی که پیش‌روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد و بتواند از همه سرمایه‌هایی که خدا به او داده است به خوبی بهره‌مند شود و به آن هدف برتری که خدا در خلقت او قرار داده است، برسد.</p>	۹
۸	<p>پاسخ به نیازهای برتر، باید حداقل چند ویژگی داشته باشد؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: «دو ویژگی»؛ ۱) کامل‌درست و قابل اعتماد باشد. ۲) همه جانبه باشد.</p>	۱۰
۸	<p>چرا پاسخ‌هایی که به نیازهای برتر می‌دهیم، باید «کامل‌درست و قابل اعتماد» باشد؟</p> <p>زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه است تا کارایی آن مشخص شود. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راههای پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.</p>	۱۱
۸	<p>چرا پاسخ‌هایی که به نیازهای برتر می‌دهیم باید «همه جانبه» باشد؟</p> <p>زیوی و اخروی انسان، پیوند و ارتباط کامل و هماهنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بعده، جداگانه برنامه‌ریزی کرد.</p>	۱۲
۸	<p>با توجه به ویژگی‌های دوگانه نیازهای برتر، یعنی «کامل‌درست و قابل اعتماد» و «همه جانبه» بودن؛ بنویسید چه کسی می‌تواند پاسخ صحیحی به این سوال‌ها بدهد؟ کسی که:</p> <p>۱) آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و فردی و نیز فردی و اجتماعی داشته باشد. ۲) همچنین؛ بداند که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.</p>	۱۳
۹	<p>خداآوند هر مخلوقی را مناسب با ویژگی‌هایی که در وجودش قرار داده است، هدایت می‌کند.</p> <p>درست ☒ نادرست ☐</p>	۱۴
۹	<p>دو مورد از ویژگی‌های انسان، که سبب تمایز او از سایر موجودات می‌شود را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) قدرت تفکر و تعقل ۲) قدرت اختیار و انتخاب</p>	۱۵
۹	<p>انسان، ابتدا درباره هر گاری که می‌خواهد انجام دهد «.....» و سپس، آن را «.....» می‌کند و انجام می‌دهد.</p> <p>پاسخ: «تفکر» – «انتخاب»</p>	۱۶
۹	<p>شیوه هدایت انسان توسط خداوند، چگونه است؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: هدایت خداوند، از مسیر دو ویژگی «تفکر» و «انتخاب» انسان می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت وی را که در برگیرنده پاسخ به سوالات برتر و بنیادین بشر است، از طریق «پیامبران» می‌فرستد تا انسان‌ها با «تفکر» در این برنامه و پی‌بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با «اختیار خود» این برنامه را انتخاب کنند و در زندگی‌یه کار بندند و به «هدفی» که خداوند در خلقت آن‌ها قرار داده است، برسند.</p>	۱۷

۹	<p>انسان با استفاده از کدام سرمایه الهی، در پیام الهی تفکر می‌کند و چگونه می‌تواند راه صحیح زندگی را بیابد و بیش بروود؟ پاسخ: «عقل» – «با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها».</p>	۱۸
۱۰	<p>در حدیث امام کاظم(ع) که خطاب به شاگرد بر جسته خود هشام بن حکم است، نائل کنید و به سوالات داده شده پاسخ دهید: «ای هشام! خداوند رسوالت را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌بذریوند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی دانانرند و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»</p> <p>۱- علت ارسال رسولان توسط خداوند، چه چیزی بیان شده است؟ پاسخ: « فقط برای آن بود که بندگان، در پیام الهی تعقل کنند.»</p> <p>۲- چه کسانی پیام الهی را بهتر می‌بذریند؟ پاسخ: «کسانی که از معرفت برتری برخوردار باشند.»</p> <p>۳- چه کسانی نسبت به فرمان‌های الهی، «دانانر» اند؟ پاسخ: «کسانی که در تعقل و تفکر برترند.»</p> <p>۴- چه کسی رتبه‌اش در دنیا و آخرت، «بالاتر» است؟ پاسخ: «آن کس که عقلش کامل‌تر است.»</p>	۱۹
۱۰	<p>با کنار هم قرار گرفتن «عقل» و «وحی»، می‌توان به پاسخ سوال‌های اساسی دست یافت. درست ☒ نادرست ☐</p>	۲۰
۱۰	<p>قرآن‌کریم در آیه ۳، سوره انسان: «إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ بِالسَّبِيلِ إِمَّا شَاكِرُوا وَ إِمَّا كَفُورًا» چه کسی را «ناسیاس» نامیده است و چرا؟ پاسخ: کسی که به جای بهره‌گیری از سرمایه‌های «عقلاتی» و «وحیاتی» به علت دارا بودن اختیار، راه‌های دیگری، غیراز برنامه خداوند را انتخاب می‌کند و زیان و ضرر می‌کند و با دست‌خالی، دنیا را ترک گفته و به دیار آخرت می‌شتابد و ضرر و زیان خود را در آن جا مشاهده کند.</p>	۲۱

لذت‌بخشی در مسیر موفقیت

جزوه سوالات درس به درس دین و زندگی (۲)، پایه یازدهم،!

ردیف	درس دوم: «قدام هدایت»	صفحه
۱	«دین» به چه معنایست؟ پاسخ: به معنای «راه» و «روش» است.	۱۸
۲	راه و روشی که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده، همان «.....» است که به آن «.....» می‌گویند. پاسخ: «دین‌الله» - «اسلام»	۱۸
۳	بر اساس آیات قرآن‌کریم، خداوند چند دین برای انسان‌ها فرستاده است؟ توضیح دهد. پاسخ: «یک دین» فرستاده و به همه پیامبران فرمان داده است تا «همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند» و «راه تفرقه در پیش نگیرند». این فرمان‌الله را اطاعت کرده و مأموریت خود را انجام داده‌اند.	۱۸
۴	«فطرت» به چه معنایست و وقتی که از فطرت انسان سخن می‌گوییم، منظور چیست؟ پاسخ: به معنای «نوع خاص آفرینش» است. منظور «آفرینش خاص انسان و ویژگی‌هایی است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است.»	۱۸
۵	از ابتدای آفرینش انسان تا کنون اقوام مختلفی که روی زمین زندگی کرده‌اند، در یک جیز مشترک‌اند؟ ■ (۱) ادب و رسوم (۲) زبان (۳) نژاد (۴) ویژگی‌های فطری	۱۸
۶	چهار مورد از ویژگی‌های فطری مشترک میان همه انسان‌ها را بنویسید. پاسخ: (۱) از استعداد تفکر و قدرت اختیار برخوردارند. (۲) فضیلت‌های اخلاقی مانند عدالت و خیرخواهی را دوست دارند و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، حسادت و دروغ بیزارند. (۳) به دنبال زیبایی‌ها، خوبی‌ها و کمالات نامحدودند. (۴) از فنا و نابودی غریزان و در جست‌وجوی زندگی جاودانه هستند.	۱۸
۷	چرا خداوند، یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته است؟ پاسخ: تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقشان قرارداده است، برسانند. [به سبب ویژگی‌های قدرتی مشترک میان انسان‌ها]	۱۸
۸	برنامه کلی‌ای که خداوند به انسان ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقشان قرارداده است، برساند؛ چه نام دارد و به چه معنایست؟ پاسخ: «اسلام» - به معنای «تسليمه بودن در برابر خداوند» است.	۱۸
۹	در اسلام، از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در «خود» و «جهان هستی» به چه چیزی دست باید؟ پاسخ: «ایمان قلبی»	۱۸
۱۰	چهار مورد از چیزهایی که اسلام از انسان خواسته تا به آن‌ها «ایمان قلبی» داشته باشد را بنویسید. پاسخ: (۱) خدای یگانه و دوری از شرک (۲) فرستادگان‌الله و راهنمایان دین (۳) سرای آخرت، پاداش و حسابرسی عادلانه (۴) عادلانه بودن نظام هستی	۱۹

تلashی در مسیر موفقیت

۱۹	<p>پیامبران در حیطه «عمل» از انسان می‌خواهند با ایمانی که کسب کرده است، در چه زمینه‌هایی تلاش نماید؟</p> <p>پاسخ: ۱) با انجام واجبات و ترک حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کند.</p> <p>۲) فضایل اخلاقی مانند عفت و راستگویی را کسب نماید و از دائل اخلاقی، مانند ظلم، نفاق و دروغ دوری کند.</p> <p>۳) جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت بنا نماید.</p>	۱۱
۱۹	<p>محتوای اصلی دعوت پیامبران، «..... است و همه آن‌ها آورند». «..... بوده‌اند.</p> <p>پاسخ: «یکسان» - «یک دین»</p>	۱۲
۱۹	<p>تعالیم انبیاء در چه زمینه‌هایی «تفاوت» دارند؟ با ذکر مثال توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: در «برخی احکام فرعی»؛ متناسب با زمان و سطح اگاهی مردم و نیازهای هر دوره با دوره‌ای دیگر تفاوت داشته است. مثلاً همه پیامبران افتخای خود را به «نمای» دعوت کرده‌اند، اما در «شکل» و «تعداد» آن تفاوت‌هایی بوده است، البته این قبیل تفاوت در اصل دین نشده است.</p>	۱۳
۱۹	<p>علل فرستادن پیامبران متعدد را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: الف) استمرار و پیوستگی در دعوت ب) رشد تدریجی سطح فکر مردم ج) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین</p>	۱۴
۱۹	<p>لازم ماندگاری یک پیام، چیست؟ پاسخ: «تبليغ دائمي و مستمر آن است».</p>	۱۵
۱۹	<p>استمرار و پیوستگی (تداويم) در دعوت پیامبران، سبب چه نتایجي شد؟</p> <p>پاسخ: سبب شد تا: ۱) تعالیم الهی جزء سبک زندگی و ادب و فرهنگ مردم شود. ۲) دشمنان دین توانند آن را به راحتی کنار بگذارند.</p>	۱۶
۱۹	<p>از علل آمدن پیامبران متعدد، «استمرار و پیوستگی در دعوت» را شرح دهید.</p> <p>پاسخ: لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. پیامبران الهی، با «ایمان استوار» و «تلاش بی‌مانند» در طول زمان‌های مختلف، دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌هارا تحمل می‌کردند تا خدا پرستی، عدالت طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک و ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و ادب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین، توانند آن را به راحتی کنار بگذارند.</p>	۱۷
۱۹	<p>رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند «دانش و فرهنگ» از علل فرستادن پیامبران متعدد است.</p> <p style="text-align: right;">درست ☒ نادرست ☐</p>	۱۸
۱۹	<p>چرا لازم بود در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی «مبعوث» شوند؟ پاسخ: تا همان اصول ثابت دین الهی را در حد فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند.</p>	۱۹
۱۹	<p>هر پیامبری که مبعوث می‌شده درباره چه موضوعاتی سخن می‌گفت؟ (۴ مورد ذکر کنید)</p> <p>پاسخ: درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن. [البته، در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است.]</p>	۲۰

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۹	<p>هر کدام از موارد زیر، به کدامیک از علل آمدن پیامبران متعدد اشاره داردند؟</p> <p>الف) مناسب درگ مردم سخن گفتن پیامبران و اصول ثابت دین را در خور فهم آنان بیان کردن ب) ناتوان ماندن دشمنان در گنارگذاشت دین الهي پاسخ: الف) رشد تدریجی سطح فکر مردم ب) استمرار و پیوستگی در دعوت</p>	۲۱
۲۰	<p>حدیث شریف پیغمبر اکرم (ص): «إِنَّ مَعَاشِ الرَّبِيعَ أَمْرَنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَىٰ قَدْرِ عَقُولِهِمْ» به کدام یک از علل آمدن پیامبران متعدد اشاره دارد؟ پاسخ: «رشد تدریجی سطح فکر مردم»</p>	۲۲
۲۰	<p>به چه علت تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می شد؛ با به گونه ای تغییر می یافتد که با اصل آن «مقاؤت» می شد؟ پاسخ: به علت؛ ۱- ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی ۲- عدم توسعه کتابت</p>	۲۳
۲۰	<p>به چه علت پیغمبران بعدی می آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح پیغمبران قبل از خود را باز دیگر به مردم ابلاغ می گردند؟ پاسخ: به علت این که تعلیمات پیغمبران به تدریج «فراموش» می شد یا به گونه ای «تغییر» می یافت.</p>	۲۴
۲۳	<p>عوامل ختم نبوت را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی ۲) حفظ قرآن کریم از تحریف ۳) وجود امام معصوم پس از پیغمبر (ص) ۴) پیوایی و روز آمدبودن [به روز بودن] دین اسلام</p>	۲۵
۲۳	<p>چرا نعمین زمان ختم نبوت، فقط با «خداآند» است؟ پاسخ: زیرا اوست که دقیقاً می داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه. مثلاً یکی از عوامل بی نیازی از آمدن پیغمبر جدید، «حفظ کتاب آسمانی از تحریف» و «وجود آن در میان مردم» است. اما تشخیص این که در چه زمانی مردم به مرحله ای می رسدند که می توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند، در توانایی انسان نیست و « فقط خداوند» از چنین علمی برخوردار است. بنابراین، با توجه به اعلام ختم نبوت در زمان حضرت محمد(ص)، در می باییم که عوامل بی نیازی از پیغمبر جدید فراهم بوده است.</p>	۲۶
۲۳	<p>از عوامل ختم نبوت، آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی است «آن را شرح دهید. پاسخ: پایین بودن سطح درگ انسانها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی، از عوامل تجدید نبوت ها بود. در عصر نزول قرآن، با این که مردم حجاج سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می توانست کامل ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد. به همین جهت می بینیم که با ورود اسلام به سرزمین های دیگری مانند: عراق، مصر و شام و ایران نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.</p>	۲۷

تلashی در مسیر موفقیت

	بدهجهجهت،کتابقرآنکریمنیازیبهتصحیحنداردوجاودانه باقیخواهدماند؟ از عوامل ختم نبوت، «حفظ قرآنکریم از تحریف است» آنرا توضیح دهید.	۲۸
۲۳	پاسخ: در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم(ص) داشت و با تلاش و کوشش مسلمانان در جمع اوری و حفظ قرآن، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای برآن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین چه جهت این کتاب نیازی به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.	
۲۴	تعیین امام معصوم از طرف خداوند، سبب شدگه مسئولیت‌های پیامبر (ص) به جز ..... ادامه یابد. ۱) دریافت وحی ۲) مرجعیت دینی ۳) مرجعیت علمی ۴) ولایت ظاهری	۲۹
۲۴	چه دینی می‌تواند برای همیشه «جاودانه» و «مانندگار» باشد؟ پاسخ: دینی که بتواند به همه سوالها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد. «دین اسلام»، ویزگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد. یکی از این ویزگی‌ها وجود دو دسته قوانین «ثابت» و «متغیر»، متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر است.	۳۰
۲۴	انسان در زندگی «فردي» و «اجتماعي» خود، چند دسته نیاز دارد؟ بنویسید. پاسخ: «دو دسته»؛ ۱) نیازهای ثابت ۲) نیازهای متغیر	۳۱
۲۴	«نيازهای ثابت» را با ذکر مثال توضیح دهید. پاسخ: نیازهای ثابت همانند «امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، تشکیل خاتوناده، تعلیم و تربیت و حکومت». این نیازها همواره برای بشر وجود داشته است و از بین نمی‌روند. دین اسلام نیز برای تأمین هر کدام از این نیازها، قوانین ثابت و مشخصی دارد.	۳۲
۲۴	«نيازهای متغیر» را با ذکر مثال شرح دهید. پاسخ: نیازهایی هستند که از درون نیازهای «ثابت»، پدید می‌آیند. مثلاً داد و ستد، یک نیاز «ثابت» است. اما شیوه آن ممکن است در هر زمان تغییر کند. مثلاً یک زمانی، «کالا را با کالا» عوض می‌کردد زمانی دیگر به جای کالا، «سکه» می‌گرفتند، بعدها «بول اعتباری» یعنی «اسکناس» به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله‌ها را تنظیم می‌کنند.	۳۳
۲۴	آیا قرآنکریم برای «نياز ثابت»، یک قاعدة و اصل «ثابت» دارد؟ توضیح دهید. پاسخ: بله، آن قاعدة این است: «أَخْلِ الَّهُ أَبْيَعَ وَ حَرَمَ الرِّبَا»: خداوند معامله را حلال کرده است، اما ریا را «حرام»، ربا، در هر کدام از زمان‌ها شکل خاصی بیندا می‌کند که باید تشخیص داده شود. این شکل‌های خاص، «نيازهای متغیر» ما هستند که «مجتهدان» و «فقیهان» بر اساس آن اصل ثابت و با تحقیق و مطالعه در کتاب و سنت، شکل‌های خاص ربا و معامله در این زمان را معین می‌کنند و به کسانی که مجتهد نیستند اعلام می‌کنند تا مطابق با آن عمل کنند.	۳۴
۲۵	آیا در کنار قوانین ثابت و متغیر، اسلام برای حاکم و نظام اسلامی اختیارات دیگری در نظر گرفته است؟ توضیح دهید. پاسخ: بله، اختیارات ویژه‌ای در نظر گرفته است. این اختیارات بیشتر در مواردی است که یک مورد مهم با یک مورد مهم‌تر در «تضاد» قرار می‌گیرد و شرایط ویژه‌ای پیش می‌آورد که نیازمند «قانون جدید» است و حاکم اسلامی می‌تواند این قانون جدید را وضع کند. مثلاً نظام اسلامی می‌تواند برای حمایت از تولید ملی و اشتغال بیشتر جوانان و بیکار نشدن کارگران مانع ورود کالاهایی شود که امکان تولید آن‌ها در کشور توسعه مردم وجود داشته باشد.	۳۵

۲۶	آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید، نشانگر چه چیزی است؟ پاسخ: این که «بخشی» از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.	۳۶
۲۶	هر پیامبری که می‌آمد، به آمدن پیامبر بعدی «.....» می‌داد و بر «.....» از او تأکید می‌کرد. پاسخ: «بشارت» - «پیروی»	۳۷
۲۶	وجود «دو یا چند دین» در یک زمان، نشانگر چه بود؟ پاسخ: این که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر، ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای «سریچی از فرمان خدا» و «عدم پیروی از پیامبران گذشته» است.	۳۸
۲۶	امروزه تنها کتاب آسمانی که تحریف نشده، کدام است؟ توضیح دهید. پاسخ: امروزه به جز قرآن کریم، هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را کم و زیاد نکرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین، تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، دین آخرین پیامبر است.	۳۹
۲۶	با توجه به آیه شریفه: «وَمَن يَبْيَغُ غَيْرَ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» به سوالات پاسخ دهید: ۱- «اسلام» در این آیه، به کدام معناست؟ پاسخ: «به معنای خاص آن؛ یعنی دین آخرین پیامبر [دین حضرت محمد (ص)]» است. ۲- چرا اگر کسی غیر از اسلام پیروی کند، در آخرت از او پذیرفته نخواهد شد؟ پاسخ: زیرا ادیان پیامبران دیگر تحریف شده‌اند و تنها دینی که تحریف نشده و نمی‌شود، دین رسول خدا (ص) است. ۳- اگر کسی از دین اسلام پیروی نکند، در آخرت جزء کدام دسته قرار می‌گیرد؟ پاسخ: «زیان کار آن»	۴۰

پیامبر

تلاشی در مسیر موفقیت

ردیف	درس سوم: «معجزه جاویدان»	صفحه
۱	هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای این که مردم در بارندگی وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، چه کاری را انجام می‌داد؟ پاسخ: «کارهای خارق العاده انجام می‌داد که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آن‌ها نبود.»	۳۳
۲	قرآن‌کریم، کارهای خارق العاده‌ای که پیامبر ان از طرف خداوند برای اثبات نبوت خویش انجام می‌دادندچه می‌نامند و اندیشمندان اسلامی، آن را چه می‌نامند؟ پاسخ: <u>آیت</u> [یعنی، نشانه و علامت نبوت]—«معجزه».	۳۳
۳	چرا اندیشمندان اسلامی، «آیت» را «معجزه» می‌نامندند؟ پاسخ: «زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد را در انجام این امور، آشکار می‌سازد.»	۳۳
۴	معجزه آخرین پیامبر الهی که می‌خواهد از جانب خداوند برای همه زمان‌ها پیامبر شود، باید چگونه باشد؟ پاسخ: ۱) مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند. ۲) آیندگان هم، معجزه بودن آن را تأیید کنند.	۳۴
۵	خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، چه پیشنهادی گرده است؟ توضیح دهید. پاسخ: «کتابی همانند آن [قرآن] را بیاورند و برای این که عجز و ناتوانی آن‌ها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد اوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است.	۳۴
۶	با توجه به آیه شریفه: «أَمْ يَتُولُّنَ أَفْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مُّثْلِهِ» به سؤالات زیر پاسخ دهید: ۱- موضوع آیه چیست? پاسخ: «دومین پیشنهاد خداوند، به کسانی که در الهی بودن قرآن شک دارند.» ۲- پیشنهاد خداوند، چه بود؟ پاسخ: «این که اگر در الهی بودن قرآن شک دارند، سوره‌ای همانند آن بیاورند.» ۳- آیا کسانی که در الهی بودن قرآن، شک داشتند؛ موفق به آوردن سوره‌ای مثل قرآن شدند؟ پاسخ: همان طور که قبل از نتوانسته بودند، ده سوره‌های قرآن بیاورند این بار هم <u>نتوانستند</u> . (خیر) ۴- چرا خداوند، ابتدا پیشنهاد داد ۱۰ سوره بیاورند و سپس پیشنهاد داد، یک سوره بیاورند؟ پاسخ: در مرور اولی خواست «عجز و ناتوانی آن‌ها را نشان دهد.» و در مرور دومی، خواست «نهایت عجز و ناتوانی آنان را اثبات کند.»	۳۴

۳۴ و ۳۵	<p>آیه: «قُلْ أَيُّنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسَنُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِيَغْضِبُ ظَهِيرًا»</p> <p>بر کدام موضوع تاکید می‌کند؟ بنویسید. پاسخ: اگر تمامی جن و انس جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی‌توانند هر چند پشتیبان هم باشند. [نانوایی جن و انس در اوردن همانند قرآن]</p>	۷
۳۵	<p>آسان‌ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، چیست؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: اوردن سوره‌ای مشابه‌یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. از روزی که قرآن کریم دعوت به مبارزه را اعلام کرده است، بیش از چهارده قرن می‌گذرد و این دعوت همچنان ادامه دارد. مخالفان سر سخت اسلام از همان ابتدای نزول این کتاب الهی، تاکنون در این باره تلاش بسیاری کرده‌اند تا عظمت قرآن را زیر سوال ببرند، اما نتوانسته‌اند سوره‌ای به اندازه سوره «کوثر» بیاورند که اندیشمندان و متخصصان زمان، برای ری آن را با سوره‌ای از قرآن بپذیرند.</p>	۸
۳۵	<p>آیا مخالفان غیرالهی بودن قرآن کریم، برای انبات ادعای خود متن‌هایی از الله نموده‌اند؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: «أَرَى»، از گذشته دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن‌هایی از الله کرده‌اند که برای افراد «غيرمتخصص» ممکن است بی عیب جلوه کنند، اما تاکنون هیچ یک از این متن‌ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع نشده است و همگی به فراموشی سپرده شده‌اند.</p>	۹
۳۶	<p>جنبهای اعجاز قرآن کریم را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) اعجاز لفظی ۲) اعجاز محتوایی</p>	۱۰
۳۶	<p>از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم، «اعجاز لفظی» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارت‌ها را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به‌سوی حق چذب کند. هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، در می‌یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است.</p>	۱۱
۳۷ و ۳۸	<p>از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم، «اعجاز محتوایی» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: علاوه بر اعجاز «لفظی»، قرآن کریم؛ از نظر محتوا و مطالب آن ویزگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ اندیشمندی تراویش نکرده است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی ننوشته و آموزشی ندیده است. این جنبه از اعجاز برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و درک است.</p>	۱۲
۳۸	<p>کدام جنبه از اعجاز قرآن کریم، برای کسانی که زبان آن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و درک است؟</p> <p>۱) اعجاز لفظی ۲) اعجاز محتوایی</p>	۱۳
۳۸ و ۳۹	<p>چهارمورد از ویزگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: الف) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی ب) تاثیرنابذیری از عقاید دوران جاهلیت د) ذکر نکات علمی بی‌سابقه ج) جامعیت و همه جانبه‌بودن</p>	۱۴
۳۸	<p>آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»؛ به کدام یک از ویزگی‌های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد؟ پاسخ: «انسجام درونی، در عین نزول تدریجی»</p>	۱۵

۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «انسجام درونی»، در عین نزول تدریجی است «آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: با این که بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نبیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضاً یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند.</p>	۱۶
۳۸	<p>چرا دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود تجدید نظر می‌کنند و اگرتوانند، کتاب‌های گذشته خود را «اصلاح» می‌نمایند؟</p> <p>پاسخ: به دلیل این که آثار و نوشته‌های اولیه آن‌ها با آثار دوران پختگی‌شان «متغایرت» است.</p>	۱۷
۳۸	<p>در هر دوره‌ای از زمان؛ مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به «.....» تعبیر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. پاسخ: «فرهنگ»</p>	۱۸
۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است» «آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: فرهنگ مردم حجراز، آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌السود بود. با وجود این، قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون؛ «عدالت‌خواهی»، «علم دوستی»، «معنویت» و «حقوق برابر انسان‌ها» سخن گفته است.</p>	۱۹
۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «جامعیت و همه‌جانبه بودن آن» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: با وجود این که قرآن کریم حدود پستانزده قرون پیش نازل شده، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال به آن نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب، فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید و برنامه‌ای «جامع و همه جانبه» را در اختیارش قرار می‌دهد.</p>	۲۰
۳۹	<p>حدیث امام باقر(ع) که در آن می‌فرماید: «خداؤند آن‌چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد» در کتابش [قرآن] آورده است. «با کدام یک از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن «ارتباط» دارد؟</p> <p>(۱) ذکر نکات علمی بی‌سابقه ☐ (۲) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی ☐</p> <p>(۳) جامعیت و همه‌جانبه بودن ☒ (۴) تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت ☐</p>	۲۱
۳۹	<p>منتظور از آن‌چه مورد نیاز و احتیاج در حدیث امام باقر(ع) که می‌فرماید: «خداؤند آن‌چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد» در کتابش [قرآن] آورده است، «چیست؟</p> <p>پاسخ: نیازها و احتیاج‌های مربوط به «برنامه زندگی» و «هدایت انسان‌ها» است. یعنی، همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آن‌ها فرستاده شده‌اند.</p>	۲۲
۳۹	<p>اشارة کردن قرآن به نکات علمی در جمله‌ای که در آن علم و دانش حایکاهی نداشت، گویای چیست؟</p> <p>پاسخ: آن است که این کتاب الهی، بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر نکات علمی بی‌سابقه، فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی «خداؤند متعال».</p>	۲۳
۳۹	<p>دو مورد از نکات علمی بی‌سابقه، که در قرآن کریم ذکر شده‌اند را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: (۱) نیروی جاذبه (۲) انسیاط جهان</p>	۲۴

تلشی در مسیر موفقیت

۳۹	<p>از نکات علمی بی‌سابقه که در قرآن کریم ذکر شده، «نیروی جاذبه است» آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: تا قبل از قرن هجدهم میلادی دانشمندان فکر می‌کردند که ستارگان به سقف آسمان‌ها چسییده‌اند و به همین علت نمی‌افتد. اما قرن‌ها قبل از آن، قرآن کریم از وجود «نیروی جاذبه میان ستارگان» خبر داد و آن را عامل در هم نرفتن ستارگان در یکدیگر معرفی کرد.</p>	۲۵
۳۹	<p>عبارت قرآنی: «خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی [قابل رویت] نیستند بر پا داشته است.» جزء کدام یک از ویژگی‌های محتواهی قرآن کریم و مبین کدام موضوع است؟</p> <p>(۱) ذکر نکات علمی بی‌سابقه – انبساط جهان ☐</p> <p>(۲) ذکر نکات علمی بی‌سابقه – نیروی جاذبه ☒</p> <p>(۳) جامعیت و همه جانبه بودن – انبساط جهان ☐</p> <p>(۴) جامعیت و همه جانبه بودن – نیروی جاذبه ☐</p>	۲۶
۳۹	<p>بکی از مهمترین کشفیات نجومی انسان در قرن یستم میلادی، کدام نظریه بوده و کدام آیه، بیانگر آن است؟</p> <p>(۱) نیروی جاذبه – خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است ☐</p> <p>(۲) نیروی جاذبه – و آسمان را با قدرت خود برآفرانشیم و همواره، آن را وسعت می‌بخشیم ☐</p> <p>(۳) انبساط جهان – خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است ☐</p> <p>(۴) انبساط جهان – و آسمان را با قدرت خود برآفرانشیم و همواره، آن را وسعت می‌بخشیم ☒</p>	۲۷
۳۹	<p>بکی از مهمترین کشفیات نجومی انسان در قرن یستم میلادی، کدام است؟ آن را شرح دهد.</p> <p>پاسخ: «نظریه انبساط جهان» – بر طبق این نظریه، که کسانی‌ها با سرعت فوق العاده‌ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه آن، جهان هستی‌مداد در حال گسترس و انبساط است. مطلبی که خداوند در قرآن کریم به آن اشاره کرده است: «وَالسَّمَاءُ بَيْنَ أَهْلِهَا يَأْنِدُ وَإِنَّا لَمُوسِّعُونَ؛ وَآسمان را با قدرت خود برآفرانشیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.»</p>	۲۸

ردیف	درس چهارم: «مسئولیت‌های بیامبر (ص)»	صفحه
۱	تعالیات قرآن کریم و سیره رسول خدا (ص) نشان می‌دهد که ایشان به عنوان فرستاده الهی، چند مسئولیت مهم را عهده‌دار بود؟ پاسخ: «سه‌تا»: ۱) دریافت و ابلاغ وحی ۲) تعلیم و تبیین تعالیم قرآن [مرجعیت دینی] ۳) اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی [ولایت ظاهری]	۴۷
۲	از مسئولیت‌های مهم بیامبر اکرم (ص)، «دریافت و ابلاغ وحی است» آن را توضیح دهد. پاسخ: رسول خدا (ص)، آیات قرآن کریم را به طور کامل از فرشته وحی دریافت می‌کرد و بدون ذراهای کم و یا زیاد به مردم می‌رساند و می‌خواند. همچنین، ایشان نویسنده‌گانی را مأمور نوشتن قرآن نمود. عده زیادی نیز با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می‌گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن‌ها عمل می‌کردند.	۴۷
۳	عبارت: «ما، ده آیه از قوآن را از بیامبر (ص) فرامی‌گرفتیم و بعد از این‌که در معنای آن‌ها نفکر می‌کردیم و به آن‌ها عمل می‌نمودیم بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد ایشان می‌رفتیم» از زبان چه کسی نقل شده است و درباره چیست؟ پاسخ: «عبدال... بن مسعود» - «دریافت وحی به طور کامل توسط بیامبر (ص) و ابلاغ آن بدون کم و کاست به مردم.»	۴۷
۴	نویسنده‌گان قرآن را ..... وحی و آنان که آیات آن را به خاطر سپرده و حفظ می‌کردند، «..... آن می‌نامیدند. پاسخ: «کاتبان» - «حافظان»	۴۷
۵	اوکین و برترین «کاتب» و «حافظ» قرآن کریم، چه کسی بود؟ ۱) عبدال... بن مسعود ☐ ۲) حضرت علی (ع) ☒ ۳) عبدال... بن عباس ☐ ۴) رسول خدا (ص)	۴۷
۶	چرا بیامبر اکرم (ص)، علاوه بر رساندن وحی به مردم و تعلیم و تبیین قرآن کریم را نیز بر عهده داشت؟ پاسخ: تا مردم بتوانند: ۱) به معارف بلند این کتاب اسلامی دست یابند. ۲) جزئیات احکام و قوانین آن را بهمشنند. ۳) شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.	۴۷
۷	اوکین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی، کدام است؟ پاسخ: «گفتار و رفتار بیامبر اکرم (ص)»	۴۷
۸	مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار بیامبر اکرم (ص)، به چه جیزی پی‌می‌برند و چه چیزی را می‌آموزنند؟ پاسخ: «به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن، پی‌می‌برند» و «شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزنند.»	۴۷
۹	چهار مورد از چیزهایی که «کلیات» آن‌ها در قرآن آمده و مطابق گفتار و رفتار رسول خدا (ص) انجام می‌دهیم، بنویسید. پاسخ: ۱- وضو ۲- نماز ۳- روزه ۴- حج	۴۷
۱۰	اوکین و بزرگترین معلم قرآن کریم، چه کسی بوده است؟ پاسخ: «رسول خدا (ص)»	۴۷

۱۱	از مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم (ص)، «ولایت ظاهري» را توضیح دهد.	
۴۸	<p>پاسخ: ولایت به معنای «سرپرستی» و «رهبری» است. پیامبر اکرم (ص) به مغض این که مردم شرب [مدينه]، اسلام را پذیرفتند به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر [اتصاف] و کسانی که از مکه آمده بودند [مهاجرین]، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. [ولایت بر جامعه از طریق تشکیل حکومت اسلامی و با اجرای قوانین الهی است.]</p>	
۱۲	<p>طبق روایات متعددی که از مصصومین (علیهم السلام) نقل شده است، آن‌ها؛ اسلام را بر چند پایه استوار دانسته‌اند و از میان آن‌ها مهم‌ترین پایه کدام مرد، شمرده شده است؟</p> <p>پاسخ: «پنج پایه؛ (۱) نماز (۲) زکات (۳) روزه (۴) حج (۵) ولایت مهم‌ترین آن‌ها؛ «ولایت»</p>	
۱۳	<p>دو مورد از ضرورت‌های تشکیل حکومت اسلامی را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: (الف) اجرای احکام اجتماعی اسلام (ب) پذیرش ولایت‌الله و نفی حاکمیت طاغوت</p>	
۱۴	<p>یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام است» آن را شرح دهد.</p> <p>پاسخ: اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به «فرد»، به زندگی «اجتماعی» نیز توجه کامل دارد و تا آن‌جاکه مقدور بوده ببه برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ مثلاً نماز جماعت را از نماز فرادی برتر دانسته است و برای آن، ثواب بیشتری قرار داده است.</p>	
۱۵	<p>یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه «عدل» بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس «قوانين عادلانه» بنا نهند؛ آیا این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، ممیز است؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: خیر، آیا می‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ایزار و شیوه رسیدن به آن را تادیده بگیرد؟ همچنین قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند «خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوز‌گران و ستمکاران» روشی است که اجرای این قوانین، «بدون تشکیل حکومت» امکان‌پذیر نیست.</p>	
۱۶	<p>از دلایل تشکیل حکومت اسلامی «ضرورت پذیرش ولایت‌الله و نفی حاکمیت طاغوت است» آن را شرح دهد.</p> <p>پاسخ: ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها «خداست» و به همین جهت فرمانبرداری و اطاعت از دستورهای او و کسانی که خودش معین کرده، «ضروری» و «واجب» است. اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه‌ای به قانون الهی و فرمان او باز گردد. همچنین، افرادی که بدون اجازه او فرمان و دستور می‌دهند، «طاغوتی» هستند و پیروی از آن‌ها بر مسلمانان، «حرام» است.</p>	
۱۷	<p>«طاغوت» را تعریف کنید. پاسخ: «کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند.</p>	
۱۸	<p>پذیرش حکومت طاغوت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان، چه حکمی دارد؟</p> <p>(۱) مکروه ☐ (۲) مستحب ☐ (۳) حرام ☒ (۴) واجب ☐</p>	
۱۹	<p>لازم است در جامعه، چه نوع حکومتی وجود داشته باشد؟ پاسخ: حکومتی که مردم پذیرش «خداوند» باشد و دستورات الهی را که در «قرآن» و «روايات» آمده است، به اجرا در آورد.</p>	

۵۱	«ولایت معنوی» را تعریف کنید. پاسخ: همان، «سرپرستی و رهبری معنوی انسان هاست که مرتبه‌ای برتر و بالاتری از ولایت ظاهری شمرده می‌شود.»	۲۰
۵۱	ولایت معنوی رسول خدا (ص) را توضیح دهید. پاسخ: ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر فربالهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شده می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی، در عالم خلقت تصرف نماید. به طور مثال به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشید. بلایی را از شخص یا جامعه دور نماید و حاجات مردم را در صورتی که صلاح آن‌ها در آن باشد، برآورده سازد.	۲۱
۵۱	به سوالات زیر که درباره «ولایت و هدایت معنوی» است، پاسخ دهید: ۱-رسول خدا(ص) با استفاده از این ولایت، دل‌های آماده را نیز هدایت می‌کرد. درست ☐ نادرست ☒ ۲-هدایت دل‌های آماده توسط رسول خدا(ص)، از طریق آموزش معمولی و عمومی است. درست ☒ نادرست ☐ ۳-هدایت دل‌های آماده توسط رسول خدا(ص)، از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن صورت می‌گیرد. درست ☐ نادرست ☒ ۴-میزان بهرمندی انسان‌ها از این هدایت، به چه چیز‌هایی بستگی دارد؟ پاسخ: به درجه «ایمان» و «عمل» آنان بستگی دارد. ۵-هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها «بالاتر» باشد، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟ پاسخ: استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کند. ۶-نمونه‌ای کامل از این نوع هدایت را می‌توانیم در رفتار چه کسانی بینیم؟ پاسخ: در رفتار رسول خدا(ص) با حضور علی(ع)؛ ان حضرت از همان دوران کودکی که تحت تربیت رسول خدا(ص) قرار گرفت، با «استعداد بی نظیر» خود، مراتب کمال را در «ایمان» و «عمل» به سرعت پیمود. به همین جهت، علاوه بر تربیت از روش‌های معمولی، از هدایت‌معنوی رسول خدا(ص) نیز بهره می‌برد.	۲۲
۵۲	حدیث امام علی(ع) که در آن می‌فرماید: «روزی رسول خدا(ص) هزار باب[در] از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب[در] دیگر گشوده می‌شد.» اشاره به کدام نوع هدایت است و آموزش این علوم از چه طریقی بود؟ پاسخ: «هدایت معنوی» - «از طریق آموختن معمولی نبود، بلکه به صورت الهام بر روح و جان ایشان بوده است.»	۲۳
۵۲	بسیار پیش آمده که عالمی پاک سرشن با همه تلاشی که گردد، در حل یک مسئله علمی بازمانده و رسول خدا(ص)، به صورت «..... او را هدایت کرده است. این هدایت معنوی، با.....» افراد متناسب است. پاسخ: «الهام، در خواب یا بیداری» - «لیاقت و ظرفیت»	۲۴
۵۲	عصمت، به چه معناست؟ پاسخ: به معنای «محفوظ بودن از گناه» است.	۲۵
۵۳	یکی از وزگی‌های پیامبران، محفوظ بودن آنان از گناه بوده است؛ یعنی چه؟ پاسخ: «یعنی آنان کارهایی را که خداوند واجب کرده است، انجام می‌دادند و کارهایی را که حرام کرده است، ترک می‌کردند.»	۲۶
۵۳	چرا «عصمت» لازمه پیامبری بوده است؟ پاسخ: زیرا بدون آن، اعتماد مردم به پیامبران از بین می‌رفت و از آنان پیروی نمی‌کردند. به عبارت دیگر، بدون وجود عصمت، مسئولیت پیامبری به نتیجه نخواهد رسید.	۲۷

تلشی در مسیر موفقیت

۵۳	<p>اگر پیامبری در «دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم» معموم نباشد، چه نتایجی خواهد داشت؟ پاسخ: ۱) دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد. ۲) امکان هدایت، از مردم سلب می‌شود.</p>	۲۸
۵۲	<p>اگر پیامبری در «تعلیم و تبیین دین و وحی الهی» معموم نباشد، چه نتایجی خواهد داشت؟ پاسخ: ۱) امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود. ۲) اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.</p>	۲۹
۵۲	<p>اگر پیامبری در «اجراهای احکام الهی» معموم نباشد، چه نتایجی خواهد داشت؟ پاسخ: امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او الگو و سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراحتی ذچار شوند.</p>	۳۰
۵۳	<p>اگر از مسئول شود: «چه کسی تشخیص می‌دهد که کدام فرد توانایی مقاومت در مقابل وسوسه گناه را دارد؟» چه جوابی باید بدھیم؟ پاسخ: روشن است که این کار از انسان‌ها ساخته نیست و فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند، توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد. بنابراین، وقتی خداوند کسی را به پیامبری بر می‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد. عبارت قرائی «الله أعلم» حینت یجعل رسالته مؤتمن‌های مطلب است.</p>	۳۱
۵۳	<p>معصومیت از گناه و خطا پیامران به چه صورت است؟ آیا یک مانع بیرونی [مانند فرشته]، آنان را از گناه و خطا حفظ می‌کنند یا آنان با اختیار خود به سمت گناه و خطا نمی‌روند؟ پاسخ: پیامران با این که مانند ما انسان‌ها «غیربُزه» و «اختیار» دارند، در مقام عمل به دستورات الهی ذچار گناه نمی‌شوند؛ زیرا کسی گناه می‌کند که هوی و هوس بر او غلبه کند و کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می‌کند و می‌داند که با انجام آن، از چشم خدا می‌افتد و از لطف و رحمت او دور می‌شود. محبت به خداوند را بهیج چیز عوض نمی‌کند. ما انسان‌ها در مورد «بعضی» از گناهان معموم هستیم و حتی تصور آن‌ها نیز برای ما تاراحت کننده و ازار دهنده هستند، اما پیامران در مورد «همه» گناهان عصمت دارند.</p>	۳۲
۵۵	<p>چگونه مسلمانان، می‌توانیم قدر دان تلاش‌ها و مجاهدات‌های پیامبر اکرم (ص) بانسیم؟ پاسخ: «با اتحاد و همدی با یکدیگر، نگذاریم دشمنان اسلام را می‌زحمات و تلاش‌های آن حضرت را بی اثر کنند.»</p>	۳۳
۵۵	<p>یکی از نتایج تبدیل همبستگی مسلمانان به دشمنی و اختلافهای معمولی اقوام و مذاهب اسلامی را بزرگ نشان دادن، چیست؟ پاسخ: «تجزیه کشورهای کوچک در سده اخیر بود تا قدرت‌های استعمارگر به راحتی بتوانند بر آن‌ها سلطه پیدا کنند و ذخایر آنان را به تاراج ببرند. این سیاست، اکنون نیز از سوی قدرت‌های استعماری در کشورهای منطقه در حال اجراءست.</p>	۳۴
۵۶ و ۵۷	<p>امام خمینی (ره) در یکی از بیام‌های خود به مسلمانان درباره «وحدت» چه نکاتی را بیان فرموده‌اند؟ پاسخ: ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید: ۱) به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید. ۲) دست خیانت ای بر قدرت‌ها را از ممالک خود و خزانه سرشار آن کوتاه کنید. ۳) دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. ۴) بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید.</p>	۳۵

۳۶	برای این که ما مسلمانان بتوانیم وحدت میان خود را تقویت کنیم و از قدرت حدود دو میلیارد مسلمان و امکانات بی‌نظیر سرزمین‌های اسلامی برای پیشرفت خود استفاده کنیم، نیازمند به چه چیزی هستیم؟ پاسخ: نیازمند اجرای برنامه‌های دقیقی هستیم که نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان را در سرزمین‌های اسلامی خشی کند و دل‌های مسلمانان را به یکدیگر نزدیک کند.	۵۷
۳۷	سه مورد از اقداماتی که باعث ایجاد وحدت میان مسلمانان می‌شوند را بنویسید پاسخ: ۱) از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. ۲) از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم. ۳) کسانی که به ظاهر خود را مسلمان می‌نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند، بشناسیم و فریب برنامه‌های آنان را نخوریم.	۵۷
۳۸	برای این که از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم، شایسته است چه کاری را انجام دهیم؟ پاسخ: شایسته است اعتقادات خود را با «دانش» و «استدلال»، اعتلا و ارتقا ببخشیم.	۵۷
۳۹	چرا باید اعتقادات خود را با «دانش» و «استدلال»، اعتلا و ارتقا ببخشیم؟ تا بتوانیم با دیگر مسلمانان بر اساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون نزاع و ناسزاگویی بیان کنیم.	۵۷
۴۰	سخن رسول خدا (ص) که در آن می‌فرمایند: «هر کس فرباد داد خواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم بزنخیز ده مسلمان نیست.» به کدام یک از برنامه‌های وحدت میان مسلمانان اشاره دارد؟ پاسخ: «از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم، بکوشیم.»	۵۷
۴۱	روش کسانی که به ظاهر خود را «مسلمان» می‌نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند، چگونه است؟ پاسخ: چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیستها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می‌کنند؛ به طوری که مردم عادی به «تدریج» با دشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان، دشمنی بورزند.	۵۷

نحوه تلاشی در مسیر موفقیت

ردیف	درس پنجم: «امامت، تداوم رسالت»	صفحه
۱	کدام یک از مسئولیت‌های رسول خدا(ص) با رحلت ایشان، «تمام» می‌شود یا «پایان» می‌باشد؟ پاسخ: «دریافت و ابلاغ وحی»	۶۳
۲	درباره پایان یافتن یا ادامه پیدا کردن دو مسئولیت پیامبر اکرم(ص)، پس از رحلت ایشان؛ چند فرض مطرح است؟ (۱) یکی ☐ (۲) دو تا ☒ (۳) سه تا ☐ (۴) چهار تا ☐	۶۳
۳	درباره پایان یافتن یا ادامه پیدا کردن دو مسئولیت پیامبر اکرم(ص) یعنی؛ «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهري» سه فرض مطرح شده است، آن‌ها را بنویسید. پاسخ: قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص)؛ (۱) در این باره، «سکوت» کرده‌اند. (۲) پایان یافتن این دو مسئولیت را اعلام کرده‌اند. (۳) این دو مسئولیت را بر عهده جانشینی که تعیین کرده‌اند، قرار داده‌اند.	۶۳
۴	چرا فرض اول؛ یعنی سکوت قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص) درباره پایان دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهري»، «باطل» است؟ پاسخ: زیرا قرآن کریم، هدایت‌گر مردم در همه امور زندگی می‌باشد و ممکن نیست، نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است، بین تفاوت باشد. همچنین، پیامبر اکرم(ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین موضوع مهمی با سکوت و بسی توجه بگذرد. در حقیقت، بی‌توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیل بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که این دین، کامل‌ترین دین الهی است.	۶۳
۵	چرا فرض دوم؛ یعنی پایان دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهري» از نظر قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص)، نیز صحیح نیست؟ پاسخ: زیرا نیاز جامعه به این دو مسئولیت پس از رسول خدا(ص)، نه تنها از بین نرفت بلکه «افزایش» هم یافت؛ به دلیل گسترش اسلام در نقاط دیگر جهان، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر(ص) مدیریت می‌کرد، اداره نماید، «افزون‌تر» شد.	۶۳
۶	عبارت «درست» را از عبارت « قادرست »، مشخص کنید: ۱- اداره جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام شدنی و پایان پذیر است. درست ☒ نادرست ☐ ۲- جامعه، همواره نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا (ص) را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید. درست ☒ نادرست ☐	۶۳

۶۳ و ۶۴	<p>از میان سه فرض ارائه شده درباره پایان با ادامه یافتن دو مسئولیت «رجعيت دینی» و «ولایت ظاهري» پس از رحلت رسول خدا(ص)، کدامیک «منطقی» و «قابل قبول» است؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: فرض «سوم» یعنی رسول اکرم(ص) به فرمان خداوند به تداوم تعليم و تبیین دین [رجعيت دین] و دوام حکومت [ولایت ظاهري] پس از خود، به شکل «امامت» فرمان داده و جاتشین خود را تعیین کرده است و مانع تعطیلی این دو مسئولیت شده است.</p>	۷
۶۴	<p>چه کسی امام را معین و معرفی می‌کند و چگونه می‌توان کسی را که شایستگی این مقام است، شناخت؟</p> <p>پاسخ: همان طور که پیامبر اکرم(ص) از طرف خداوند معرفی و معین می‌شود، تنها کسی که می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند و به مردم بشناساند؛ اوست. امام باید ویژگی‌ها و صفات پیامبر اکرم(ص) به جز دریافت و ابلاغ وحی را داشته باشد؛ از جمله این ویژگی‌ها، «عصمت» است. البته تشخیص این صفت، برای انسان‌ها ممکن نیست؛ یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است، مرتكب هیچ گناهی نمی‌شود و شایستگی این مقام را دارد.</p>	۸
۶۴	<p>با تدقیر در «آیات»، «روایات معلمین و مسلم نقل شده از پیامبر(ص)» و «مقاله تاریخ اسلام»؛ چه چیزی را درباره جانشینی رسول خدا(ص) در می‌باییم؟ پاسخ: در می‌باییم که خداوند، امیر المؤمنین علی بن ابی طالب(ع) را به جانشینی رسول خدا(ص) و امامت بعد از ایشان منصوب و امامان معصوم (علیهم السلام) پس از ایشان را نیز معرفی کرده است.</p>	۹
۶۴	<p>آیات و روایاتی که به معرفی جانشینان رسول خدا(ص) پرداخته‌اند را نام ببرید. (ذکر ۴ عورده کافی است.)</p> <p>پاسخ: (۱) آیه اندار (۲) آیه ولایت (۳) حدیث جابر (۴) حدیث ثقلین (۵) حدیث منزلت (۶) حدیث غدیر</p>	۱۰
۶۵	<p>پس از گذشت حدود سه سال از بعثت نبی مکرم اسلام حضرت محمد(ص)، کدام فرمان از جانب خداوند بر ایشان آمد؟ و این آیه به چه نامی مشهور است؟ پاسخ: «وَأَنذِرْ عَشِيرَةَ الْأَقْرَبِينَ؛ خُوَيْشَانَ نَزِدِكْتَ رَا انذارَكَن». «آیه اندار».</p>	۱۱
۶۵	<p>بعد از نزول کدام آیه، رسول خدا(ص)، چهل نفر از بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به این دین فراخواند. از میان حاضران، فقط امام علی(ع) برخاست و گفت: من بار و بار تو خواهم بود. در هر سه بار تکرار در خواست رسول خدا(ص)، همه سکوت می‌کردند و تنها امام علی(ع) قاطع‌انه اعلام آمادگی و فداکاری کرد؛ پس از آن پیامبر(ص)، چه گردند؟ پاسخ: «آیه اندار»؛ پیامبر(ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همان‌این برادر من، بوصی من و جاتشین من در میان شما خواهد بود.»</p>	۱۲
۶۵	<p>«آیه ولایت» را به همراه «ترجمه آن» بنویسید.</p> <p>پاسخ: «إِنَّا وَلِئِكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِبُونَ».</p> <p>ترجمه: «همان‌این شما خداوند و رسول اوست و مؤمنانی که نماز را برو با می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.»</p>	۱۳
۶۵	<p>با توجه به آیه «إِنَّا وَلِئِكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِبُونَ» به سوالات داده شده زیر، پاسخ دهید:</p> <p>۱- این آیه، به چه نامی مشهور است؟ پاسخ: «آیه ولایت»</p> <p>۲- این آیه، در شان چه کسی نازل شده است؟ پاسخ: «امام علی(ع)»</p> <p>۳- وقتی رسول خدا(ص) در مسجد پرسید: «چه کسی در حال رکوع صدقه داده»، چه پاسخی شنید؟ پاسخ: فقیری که انگشت‌تری در دست داشت به حضرت علی(ع) که در حال نماز بود اشاره کرد و گفت: «أَرَى»، این مرد در حال رکوع، انگشت‌تری خود را به من بخشید.</p>	۱۴

۶۵	<p>با نزول کدام آیه، رسول خدا(ص) پس از دریافت وحی از طرف خداوند که کسی در حال رکوع صدقه داده است و خداوند قصد دارد او را معرفی کند، با شتاب و در حالی که آیه را می خواند و مردم را از آن آگاه می کرد، به مسجد آمد؟</p> <p>(۱) آیه ولایت ☒ (۲) آیه ابلاغ ☐ (۳) آیه تطهیر ☐ (۴) آیه اکمال ☐</p>	۱۵
۶۵	<p>نزول آیه تطهیر در شرایطی که رسول خدا(ص) با شتاب به مسجد بیاید و بپرسد: «جده کسی در حال رکوع صدقه داده است و اعلام ولایت امام علی(ع) از جانب آن حضرت، برای چه بود؟ پاسخ: برای آن بود که مردم با چشم بینند و از زبان پیامبر(ص) بشنوند تا امکان «مخفى کردن آن» نباشد.</p>	۱۶
۶۶	<p>آیه ۵۹، سوره نساء «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكَ الْأُمْرَ مِنْكُمْ ...» در شهر..... نازل شد و درباره حکم ..... موضوعی را بیان فرموده، و سپس بعد از آن حدیث ..... بیان شده است.</p> <p>(۱) مکه- کلی- جابر ☐ (۲) مدینه- کلی- جابر ☒ (۳) مکه- جزئی- ثقلین ☐ (۴) مدینه- جزئی- ثقلین ☐</p>	۱۷
۶۶	<p>وقی آیات نماز، نازل شد ساران رسول خدا (ص) از ایشان می خواستند که چنونکی «نماز خواندن» وابداً نهادند؛ پیامبر(ص) چه کاری را انجام دادند؟ پاسخ: پیامبر اکرم(ص) به مسجد آمدند و به آنان فرمود: «این گونه که من نماز می خواهم، شما هم بخواهید.» آن گاه، نماز خواندن را به آنان تعلیم داد.</p> <p>نکته مهم: زمانی که آیه «اطاعت» یا «أُولَئِكَ الْأُمْرَ نازل شد، چون مانند خواندن نماز بسه صورت «کلی» بیان شده است، نیاز به توضیحات «جزئی» بود که پیامبر(ص) در پاسخ جابرین عبدا... انصاری آن را بیان فرمود و به حدیث «جابر» مشهور شد.</p>	۱۸
۶۶	<p>آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكَ الْأُمْرَ مِنْكُمْ...» کدام یک از قلمروهای پیامبر(ص) را شامل می شود؟ پاسخ: «دریافت و ابلاغ وحی»، «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری».</p>	۱۹
۶۶	<p>وقی جابر بن عبدا... انصاری از رسول خدا (ص) سؤال کرد، «أُولَئِكَ الْأُمْرَ چه کسانی هستند؟ ایشان چه فرمودند؟</p> <p>پاسخ: ای جابر! آنان «جانشینان من» و «امامان بعد از من» هستند؛ سپس آنان را یکی یکی به وی معرفی کرد.</p>	۲۰
۶۶	<p>پیامبر اکرم(ص)، به جابر بن عبدا... انصاری فرمود که کدام امام معصوم (ع) را در سن پیری خواهد دید و از او خواسته سلامش را به آن امام برساند؟</p> <p>(۱) علی بن محمد(ع) ☐ (۲) حسن بن علی(ع) ☐ (۳) علی بن الحسین(ع) ☐ (۴) محمد بن علی(ع) ☒</p>	۲۱
۶۶	<p>رسول خدا(ص) در حدیث جابر، کدام معصوم را «هم نام» و «هم کنیه» خویش معرفی فرمود؟</p> <p>پاسخ: «امام دوازدهم؛ حضرت مهدی(عج)»</p>	۲۲
۶۶	<p>طبق حدیث جابر، رسول خدا(ص) درباره ماندن بر عقیده به امام زمان(عج) با وجود پنهان و طولانی بودن غیبت آن حضرت را شامل کدام افراد می داند؟ پاسخ: فقط افرادی که «ایمان راسخ» دارند.</p>	۲۳
۶۷	<p>«حدیث نقلین» را با «ترجمه آن بنویسید.</p> <p>«إِنَّى تَارِكٌ فِي كُمُّ النَّقَالَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِتَرَتَيِ أَهْلَ بَيْتِي مَا إِنْ تَمْسَكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضْلُلُوا أَبَدًا، وَ إِنَّهُمَا لَنْ يَنْتَرَقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ؛ مَنْ دَرَّ مِيَانَ شَمَا دَوْ چِيزَ گَرَانَ بِهَا مِنْ گَذَارَمْ؛ «كِتَابَ خَدَّا، قُرْآنٌ» وَ «عِتَرَتَمْ، أَهْلَ بَيْتِمْ» رَا. اگر به این دو تمدنک بجویید، هر چیز گمراه نمی شوید و این دو هیچ گاه از هم جدا نمی شوند تا این که کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.</p>	۲۴

۶۷	<p>چهار پیام برای حدیث «قلین» بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) همان طور که قرآن و پیامبر(ص) از هم جدا نمی شوند، قرآن و اهل بیت(علیهم السلام) نیز همواره با هم اند.</p> <p>۲) همان طور که قرآن «همیشگی» است، وجود معمصوم نیز در کنار آن «همیشگی» است.</p> <p>۳) در صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند که به هر دو باهم، تمسک بیجوینند.</p> <p>۴) نمی توان برای هدایت و سعادت اخروی، فقط از یکی از دو یادگار پیامبر(ص) پیروی کرد.</p>	۲۵
۶۸	<p>طبق حدیث: «أَنْتَ مِنِّي بِمُنْزَلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِنَّا أَنَّهُ لَنَا نَبِيٌّ بَعْدِي» به سوالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>۱- پیامبر اکرم(ص)، نسبت حضرت علی(ع) به خود را به چه کسانی تشیب کرده است؟</p> <p>الف) هارون(ع) به موسی(ع) ☒ ب) موسی(ع) به هارون(ع) ☐</p> <p>۲- این حدیث، به چه نامی مشهور است؟</p> <p>الف) منزلت ☒ ب) ثقلین ☐ ج) غدیر ☐ د) جابر ☐</p> <p>۳- این حدیث، به کدام موضوع مهمه‌تر اشاره دارد؟</p> <p>الف) معرفی امام علی(ع) به عنوان دوست پیامبر(ص) ☒ ب) معرفی امام علی(ع) به عنوان جانشین پیامبر(ص) ☐</p> <p>۴- این حدیث، پایان یافتن کدام یک از مسؤولیت‌های پس از رسول خدا(ص) را تأیید می‌کند؟</p> <p>الف) مرجعیت دینی ☐ ب) دریافت و ابلاغ وحی ☒ ج) ولایت ظاهری ☐</p>	۲۶
۶۸	<p>با توجه به «حدیث غدیر»، به سوالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>۱- «حجۃ الوداع» یا «حجۃ البلاع» را تعریف نمایید.</p> <p>پاسخ: پیامبر گرامی اسلام(ص)، در سال «دهم هجرت» عازم «مکه» شدتا فریضه حج را بهجا آورد. این حج که در آخرین سال زندگی ایشان برگزار شد، به این نام مشهور شد.</p> <p>۲- چرا در آخرین حج پیامبر(ص)، حدود ۱۲۰ هزار نفر شرکت کرده بودند؟</p> <p>پاسخ: «تا روش انجام دادن اعمال حج را از رسول خدا(ص) فرا گیرند و حج را با ایشان به جا آورند.»</p> <p>۳- آیة ۶۷ سوره مائدہ آیه ابلاغ[چه زمانی و مکانی نازل شد؟</p> <p>پاسخ: پس از برگزاری حج و در مسیر باز گشت به «مدینه» در روز «هجدهم» ماه «ذی حجه» در محلی به نام «غدیر خم»</p>	۲۷
۶۸ و ۶۹	<p>با توجه به آیه: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَتَعَلَّ فَقَاتِلْ رَسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ» به سوالات زیر، پاسخ دهید:</p> <p>۱- خداوند چه فرمانی به پیامبر(ص) می دهد؟</p> <p>پاسخ: آن چه که از سوی خدا به او رسیده است را به مردم برساند. [دریافت و ابلاغ وحی]</p> <p>۲- اهمیت این فرمان، چقدر است؟ پاسخ: «به اندازه تمام رسالت»</p> <p>۳- چرا خداوند به پیامبر اکرم(ص) وعده می دهد که او را حفظ خواهد کرد؟</p> <p>پاسخ: چون افرادی می خواستند بعد از اعلام خلافت حضرت علی(ع) به وسیله پیامبر(ص)، به ایشان اسیب برسانند.</p>	۲۸
۶۹	<p>بعد از نزول کدام آیه، پیامبر اکرم(ص) دستور داد همه «توقف» کنند تا باز ماندگان برسند و آنان که جلو رفته‌اند، برگردند.</p> <p>ظهور شده بود، ایشان ابتدا نماز را به جا آوردند و سپس در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم صحبت کرد و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ الهی آماده کرد و در کدام واقعه؟</p> <p>پاسخ: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَتَعَلَّ فَقَاتِلْ رَسَالَتَهُ...// «واقعه غدیر خم»</p>	۲۹

۶۹	<p>بیامبر اکرم (ص) در سخنرانی روز غدیر، کدام مطلب زیر را «زودتر» بیان کردند؟</p> <p>☐ الف) هر کس که من ولی و سرپرست اویم، علی نیز ولی و سرپرست اوست</p> <p>☒ ب) ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟</p>	۳۰
۶۹	<p>بیامبر اکرم (ص) در پایان سخنرانی غدیر، از مردم جذخواست؟ پاسخ: خواست که مطالب گفته شده را به «غاییبان» برسانند. پس از آن، مردم برای عرض تبریک و شادبازی آمدند و با امام علی(ع)، «بیعت» کردند.</p>	۳۱
۷۰	<p>چرا امام علی(ع) و دیگر امامان(علیهم السلام) باید مانند بیامبر اکرم (ص)، «معصوم» باشند؟</p> <p>پاسخ: زیرا ایشان دو مستولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهروی» مسلمانان را پس از رسول خدا (ص) برعهده دارند و کردار و گفتار آنان اسوه و راهنمای مسلمانان است. پس؛ ضروری است که آنان نیز معصوم از گناه و خطای باشند.</p>	۳۲
۷۰	<p>ضرورت داشتن کدام ویژگی، یکی از دلایل معروفی امام از جانب خدا به خلافت است و کدام آید، به این موضوع اشاره دارد؟</p> <p>پاسخ: [معصوم بودن ایشان از «گناه» و «خطا» - «آیه تطهیر».]</p>	۳۳
۷۰	<p>آیه «تطهیر» را با «قرآن» آن بنویسید.</p> <p>پاسخ: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَهِّبَ عَنْكُمُ الرُّجُسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيَطَهِّرَ كُمْ تَطْهِيرًا هُمْ أَهْلَنَا خَدَا ارْوَادَهُ كَرَدَهُ دُورَگَرَدَانَدَ اَزْ شَمَا اَهْلَ بَيْتٍ بَلِيدَى وَ نَابِاكَى رَا وَ شَمَا رَا كَامَلَ بَاكَ وَ طَاهِرَ قَرَارَ دَهَدَهَ».</p>	۳۴
۷۰	<p>طبق نقل «أم سلمه» همسر رسول خدا(ص)، بیامبر(ص) در حق اهل بیت خویش این گونه دعا کرد: «خدایا! اینان اهل بیت من اند! آنان را از هر بلیدی و ناباکی حفظ کن!» در همین زمان فرشته وحی آمد و آیه «.....» را فرات کرد.</p> <p>(۱) إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَهِّبَ عَنْكُمُ الرُّجُسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيَطَهِّرَ كُمْ تَطْهِيرًا</p> <p>(۲) إِنَّمَا وَلِيَّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيَنْذُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَأِكُوْنُونَ</p> <p>(۳) يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلْغُ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغَتْ رِسَالَتُهُ...</p> <p>(۴) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ...</p>	۳۵
۷۱	<p>با تفکر در «آیه تطهیر» چه جزئیاتی را در می باییم؟</p> <p>پاسخ: (۱) این آیه، هر گونه گناه و بلیدی را از بیامبر اکرم (ص)، امام علی(ع)، حضرت فاطمه(س)، امام حسن(ع) و امام حسین(ع)، دور می داند و آنان را معصوم از گناه و بلیدی معرفی می کند.</p> <p>(۲) این آیه، تعداد خاصی از خانواده بیامبر(ص) را در بر می گیرد که مقام «عصمت» دارند؛ یعنی در اینجا افراد خاصی از اهل بیت رسول خدا(ص) مورد نظر است و شامل همه نمی شود.</p> <p>(۳) چون این تعداد خاص «معصوم اند»، سخن و عمل آنان مطابق با دین و بیان کننده دستورات الهی است.</p>	۳۶
۷۱	<p>بیامبر کرامی اسلام(ص)، برای آگاهی مردم از کدام موضوع، مدت‌ها هر روز صحیح، هنگام وقت به مسجد از در خانه حضرت فاطمه(س) می گذشت و اهل بیت را «اهل بیت» صدایی زد؟ پاسخ: «نزول آیه تطهیر در حق این خانواده معصوم»</p>	۳۷
۷۱	<p>چرا آیه تطهیر در زمان رسول خدا(ص)، فقط شامل امام علی، حضرت فاطمه، امام حسن و امام حسین(علیهم السلام) می شد؟</p> <p>پاسخ: زیرا در زمان رسول خدا(ص)، فقط این چهار نفر حضور داشتند، به همین دلیل در این روایت، تنها نام این چهار بزرگوار ذکر شده است. البته در سخنان دیگر ایشان، امامان بعدی هم جزء اهل بیت شمرده شده‌اند.</p> <p>[برای مثال حدیث جابر]</p>	۳۸

۷۲	<p>لازمه جانشينی رسول خدا(ص)، داشتن کدام ويزگي های ايشان است؟</p> <p>پاسخ: ۱) علم كامل ۲) عصمت از گناه و اشتباه</p>	۳۹
۷۲	<p>چرا بيري از کلام و رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) بر همه مسلمانان «واجب» است؟</p> <p>پاسخ: زيرا؛ ۱) علم و عصمت كامل دارد. ۲) سرچشمه هدایت و رستگاري است.</p>	۴۰

پژوهشی تلashی در مسیر موفقیت

ردیف	درس ششم: «پیشوایان اسوه»	صفحه
۱	<p>بیامبر اکرم (ص) پس از سیزده سال تلاش برای هدایت مردم «.....» با دعوت مردم «.....»، به این شهر هجرت کرد و به فرمان خداوند، «.....» را ایجاد کرد.</p> <p>(۲) مکه - مدینه - ولایت ظاهروی ☒ (۴) مدینه - مکه - ولایت ظاهروی ☐</p> <p>توجه: «ولایت ظاهروی» به معنی؛ «تشکیل حکومت اسلامی دادن است.»</p>	۷۷
۲	<p>بیامبر اکرم (ص) در مدت ۵۰ سال حکومتی که در «مدینه» تشکیل داد، چکونه زندگی کرد؛ پاسخ به گونه‌ای زندگی کرد که در همه ابعاد «فردی» و «اجتماعی»، از جمله در جایگاه «رهبری»، الگو و اسوه انسان‌ها شد و خداوند درباره ایشان فرمود: «قطعاً برای شما در رسول خدا، سرمشق نیکوبی است برای کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.»</p>	۷۷
۳	<p>باتوجه به آیه‌شریفه: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْنَةٌ حَسَنَةٌ لَّمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا؟» بنویسید، رسول خدا (ص) برای چه کسی «سرمشق نیکوبی» است؟ پاسخ: کسی که؛ ۱) به خداوند و روز رستاخیز [قیامت] امید دارد. (۲) خدا را بسیار یاد کند.</p>	۷۷
۴	<p>امام علی (ع)، وقتی که حکومت را به دست گرفت، چه چیزی را اعلام کرد؟ پاسخ: من بر اساس «دستورات قرآن» و «سنت رسول خدا (ص)» حکومت می‌کنم و بر همین اساس، اصلاحات مهمی را در جامعه آغاز کرد.</p>	۷۷
۵	<p>چهار مورد از ویزگی‌های سیره بیامبر اکرم (ص) در رهبری جامعه را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) تلاش برای برقاری عدالت و برابری (۲) محبت و مدارا با مردم (۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۴) مبارزه با فقر و محرومیت</p>	۷۷
۶	<p>یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) «اجرای عدالت» بود. درست ☒ نادرست ☐</p>	۷۷
۷	<p>از ویزگی‌های سیره بیامبر اکرم (ص) در رهبری جامعه، «تلاش برای برقاری عدالت و برابری است» آنرا توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) «اجرای عدالت» بود، ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه‌ای «عادلانه» بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی «یکسان» باشند. این اقدام ایشان، در شرایطی انجام می‌گرفت که در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمی‌کرد.</p>	۷۷

۷۷	<p>بیامبر اکرم (ص) در تقسیم «بیت المال مسلمانان» چگونه عمل می‌کرد؟ پاسخ: درآمد آن را به «تساوی» تقسیم می‌کرد و فرقی میان عرب و غیرعرب نمی‌گذاشت.</p>	۸
۷۷	<p>بیامبر اکرم (ص) در مقابل متجاوزان به حقوق ایشان و دیگران، چگونه روشن بیش می‌گرفند؟ پاسخ: با همه بُرداری و ملایمته که در برابر ضایع شدن حق شخصی خود داشت، در برابر ضایع شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد و افراد متجاوز به حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد.</p>	۹
۷۸	<p>طبق فرمایش رسول خدا (ص)؛ علت این که اقوام و ملل پیشین ۶۳۰ سقوط شدند چیست؟ پاسخ: به خاطر این که در اجرای عدالت، «تبیعیض» روا می‌دانستند. اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد، وی را مجازات می‌کردند.</p>	۱۰
۷۹	<p>رفاقت رسول خدا (ص) با مردم به قدری «محبت آمیز» بود که مردم ..... الف) ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند ب) برای نزدیک شدن به ایشان، عیب دیگران را نزد وی بازگو می‌کردند</p>	۱۱
۷۹	<p>حدیث شریف تبوی که در آن می‌فرماید: «بُدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی باک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.» به کدامیک از وزیرگی‌های سیره بیامبر اکرم (ص) در رهبری جامعه اشاره دارد؟ ۱) تلاش برای برقراری عدالت و برابری ۲) محبت و مُدارا با مردم ۳) سختکوشی و دلسوزی در هدایت مردم ۴) مبارزه با فقر و محرومیت</p>	۱۲
۷۹	<p>رفتارهای محبت آمیز رسول خدا (ص) با مردم را بنویسید. پاسخ: ۱) هرگزس به خانه ایشان می‌رفت، به او احترام می‌گذاشت تا آن جا که گاهی ردای خود را زیر پای او پهنه می‌کرد یا بر جای خود می‌نشاند. ۲) هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمی‌کرد و سعی می‌کرد تا وقتی که آنها نشسته‌اند، در کنارشان باشند. ۳) اگر درباره آخرت حرف می‌زدند با آنان همراهی می‌کرد. ۴) اگر درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره سخن می‌گفتند، برای اظهار مهربانی با آنان هم‌سخن می‌شد. ۵) گاهی در حضور ایشان، شعر می‌خواندند یا از گذشته خود می‌گفتند.</p>	۱۳
۷۹	<p>در همه موارد زیر، بیامبر (ص) مانع مردم نمی‌شد مگر زمانی که .....، آفان را از ادامه بحث باز می‌داشت. ۱) در حضور ایشان، شعر می‌خوانند یا از گذشته خود می‌گفتند ۲) کار حرامی مانند غبیت کردن از آنان سر می‌زد ۳) درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره سخن می‌گفتند ۴) درباره آخرت یا دنیا حرف می‌زدند</p>	۱۴
۷۹ و ۸۰	<p>از وزیرگی‌های سیره بیامبر اکرم (ص) در رهبری، سختکوشی و دلسوزی ایشان در هدایت مردم است. «آن را توضیح دهید. پاسخ: بیامبر اکرم (ص) چنان علاقه‌مند به نجات مردم از گمراهی بود که سختی‌ها و ازارهای این راه، هرگز سبب دوری او از مردم نگردید و آنقدر برای هدایتشان شباهه روز تلاش می‌کرد، که خداوند در این باره خطاب به مسلمانان فرمود: «ونج شما برای او سخت و دشوار است و بر [هدایت] شما حربیص [به شدت علاقه‌مند] است.»</p>	۱۵

۱۶	<p>آیا با همه دلسوزی‌ها و زحمت‌های پیامبر اکرم (ص) در هدایت مردم، دشمنی سران قریش با ایشان «گمتر» شده؟ پاسخ: خیس، بلکه دشمنی آن‌ها «بیش‌تر» شده‌ی گفتند او «ساحر» و «جادوگر» است، می‌گفتند: «دیوانه» است، بر سر و رویش «خاکستر» می‌پاشیدند؛ طعنه و نیش زبان به او می‌زدند. با وجود این‌ها، آنقدر با مهربانی و صبر و تحمل، به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید، که خداوند به او فرمود: «لعلک پاخع نفسک آیا یکُنوا مُؤْمِنِين؟ از این که برخی ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدھی..».</p>
۱۷	<p>امام علی (ع) که در بیش‌تر سخت‌گوشی و دلسوزی پیامبر اکرم (ص) در کنارشان بود، درباره تلاش‌های بی‌ایشان، چه می‌فرمود؟ پاسخ: «پیامبر یک طبیب سینار بود، بر خلاف سایر طبیبان】 او خود به سراغ مردم می‌رفت، داروها و مَرْهَم - هایش را خودش آماده می‌کرد و ابزارهای طبابت را با خود می‌برد تا بر هر جا که نیاز باشد، مَرْهَم بگذارد؛ بر دل‌های کور، گوش‌های کُرزبان‌های گُنگ، او با داروهای خوبیش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد.»</p>
۱۸	<p>پیامبر اکرم (ص)، تلاش می‌کرده کسانی را که با ایشان می‌جنگیدند نیز هدایت کند و به سوی حق دعوت نماید. درست ☒ نادرست ☐ </p>
۱۹	<p>چرا پیامبر اکرم (ص)، ناچار بود مسلمانان را برای مقابله با دشمنان «بسیج» کند؟ پاسخ: زیرا متفکران و برخی از قبایل که تعالیم اسلام را به خود می‌دانند، چنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند.</p>
۲۰	<p>پیامبر اکرم (ص) به مسلمانانی که به چنگ با دشمنان اسلام بسیج شده بودند، چه سفارش‌هایی می‌کرد؟ پاسخ: ۱) اگر کافری در چنگ کشته شد، او را مُثْلَه نکنید. ۲) کودکان، پیران و زنان را نکشید. ۳) حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر این که برای تغذیه، به آن احتیاج داشته باشید. ۴) هرگز آب مشرکان را زهرالود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.</p>
۲۱	<p>آیه: «لعلک پاخع نفسک آیا یکُنوا مُؤْمِنِين» به کدام‌یک از ویژگی‌های سیره پیامبر اکرم (ص) در رهبری اشاره دارد؟ ۱) محبت و مدارا با مردم ☐ ۲) مبارزه با فقر و محرومیت ☒ ۳) سخت‌گوشی و دلسوزی در هدایت مردم ☒ ۴) تلاش برای برقراری عدالت و برابری ☐ </p>
۲۲	<p>از ویژگی‌های سیره پیامبر اکرم (ص) در رهبری، «مبازه با فقر و محرومیت است» آن را توضیح دهد. پاسخ: رسول خدا (ص) اهم با فقر مبارزه می‌کرد و به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بی‌نیایان به مخالفت بر می‌خاست. از این‌رو، مردم را به کار و فتح البیت تشویق می‌کرد از بیکاری ندش می‌آمد و کسانی را که فقط عبادت می‌کردند و کار نمی‌کردند، مذقت می‌کرد.</p>
۲۳	<p>وفار پیامبر اکرم (ص) در ارتباط با «فقیران» را توضیح دهد. پاسخ: به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. برخی از آن‌ها دوست صمیمی ایشان به شمار می‌رفتند. ثروت را ملاک برتری نمی‌شمرد. به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آن‌ها گفت و گو می‌کرد. آنان نیز، ایشان را همدل و همراه خود می‌بافتند.</p>
۲۴	<p>حدیث رسول خدا (ص) که در آن می‌فرماید: «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد.» به کدام‌یک از ویژگی‌های سیره پیامبر اکرم (ص) در رهبری اشاره دارد؟ پاسخ: «مبازه با فقر و محرومیت»</p>

۸۲	☒ نادرست ☐ درست	امیرمؤمنان علی(ع)، ده سال قبل از هجرت پیامبر اکرم(ص) در خانه کعبه به دنیا آمد.	۲۵
۸۲	☐ ۱) عبدالطلب- والا و بلند مرتبه ☒ ۲) پیامبر اکرم (ص)- والا و بلند مرتبه	ابوطالب(ع) پدر بزرگوار امیرمؤمنان، به پیشنهاد چه کسی نام ایشان را «علی» گذاشت و به چه معناست؟	۲۶
۸۲	☐	طبق فرمایش امام علی(ع)، رسول خدا (ص) هر سال برای عبادت، در کجا گوشاهی بر عی گزید؟ پاسخ: «غار حراء»	۲۷
۸۲	☐	هنگامی که وحی بر پیامبر(ص) فرود آمد، امام علی(ع) آوی اندوهگین چه کسی را شنیده زمانی که از پیامبر خدا، پرسید این فریاد اندوهناگ چیست؟ ایشان چه پاسخی داد؟ پاسخ داد: «این شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است.»	۲۸
۸۳	☐	عبارت: «بِيَكَانَ آنِ جَهْ رَأَى مِنْ شَنْوَىٰ وَ آنِ جَهْ رَأَى مِنْ يَمْنَىٰ، وَ هُمْ مِنْ يَمْنَىٰ؛ جَزْ أَيْنَ كَهْ تَوَپَّامِيرْ نِيَسْتَىٰ، بَلْ كَهْ وَزِيرْهَسْتَىٰ وَ تَوْ هَرْ آيَنَهْ بِرَاهْ خَيْرْ مِنْ بَاشِيٰ خَطَابْ بَیَامِيرْ (ص) بَهْ چَهْ كَسْيَ اَسْتَ وَ كَدَامْ حَدِيثَ رَا درْ ذَهَنْ تَدَاعَى مِنْ كَنْدَ؟ پاسخ: «امام علی(ع)»-«حدیث منزلت»	۲۹
۸۳	☐	رسول خدا(ص) در سخنان خود، از پیروان امام علی(ع) از چه کلمه‌ای استفاده کرد و به چه معناست؟ پاسخ: «شیعه» به معنای «پیرو»؛ و پیروی از امام علی(ع) را سبب «رسنگاری» دانسته است.	۳۰
۸۳	☐	با توجه به جمله رسول خدا(ص): «سوگند بشه خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارند و در روز قیامت اهل نجات اند.» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف- این جمله را چه کسی از رسول خدا(ص)، روایت کرده است؟ پاسخ: «جابر بن عبد الله... انصاری» ب- پیامبر اکرم(ص) در ادامه سخنان خود کدام صفات امیر المؤمنان علی(ع) را بیان فرموده‌بنویسد. پاسخ: این مرد؛ ۱) اولین ایمان اورنده به خدا ۲) وفادارترین شما در پیمان با خدا ۳) راسخ ترین شما در انجام فرمان خدا ۴) صادق ترین شما در داوری بین مردم ۵) بهترین شما در رعایت مساوات بین آنها ج- پس از بر شمردن صفات امیر المؤمنان علی(ع) توسط رسول خدا(ص)، کدام آیه نازل شد؟ پاسخ: «إِنَّ الَّذِينَ آتَيْنَا أَمْوَالًا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُحْسِنُونَ قَطْعًا كَسَاتِيَ كَهْ ایمان اورنند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات اند.»	۳۱
۸۳	☐	شیعه در اصطلاح بد چه کسی گفته می‌شود؟ پاسخ: مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر(ص)، امیر المؤمنین علی(ع) را «جانشین» پیامبر(ص) می‌داند و از او «پیروی» می‌کند.	۳۲
۸۴	☐	بزرگان علم و دانش [مسلمان و غیر مسلمان] پس از برسی شخصیت امام علی(ع) با شکفتی حجهیزی و مشاهده کردن؟ پاسخ: مشاهده کردن فضایلی در آن امام است، که به سختی دریک فرد، «جمع» می‌شود. آن امام، در میدان جنگ «شجاع ترین»؛ در محراب عبادت، «عبد ترین»؛ در مقام قضاویت، «دقیق ترین»؛ در کلاس درس، «عالیم تری»؛ در بلاغت و زیبایی سخن، «بلیغ ترین» و در عرصه حکمرانی، «عادل ترین» است.	۳۳
۸۵	☐	امام علی(ع) همانند رسول خدا(ص)، همه فضائل الهی را در خود جمع کرده بود و تمام ویژگی‌هایی را که یک رهبر جامعه باید داشته باشد، دارا بود. درست ☒ نادرست ☐	۳۴
۸۵	☐	دو مورد از فضائل و ویژگی‌های امیر المؤمنان علی(ع) را نام ببرید. پاسخ: ۱) عدالت بین مانند ۲) علم بی کران	۳۵

۳۶	امام علی(ع) پس از چند سال خانه نشینی [دوری از خلافت] و در چه شرایطی به صحنه آمد و خلافت را بذیرفت؟ پاسخ: «پس از ۲۵ سال»—«زمانی که با درخواست عمومی مردم و اصرار آن‌ها بر پذیرش خلافت، حجت را برخود تمام دید، به صحنه آمد.»	۸۵
۳۷	امام علی(ع) از همان آغاز خلافت خویش، با الگو قراردادن سیره و روش چه کسی اقدام کرد و چه چیزی را سر لوحه کار خود قرار داد؟ پاسخ: «سیره و روش رسول خدا(ص)»—«عدالت و مبارزه با تبعیض و نابرابری»	۸۵
۳۸	طبق فرمایش امام علی(ع) در روزهای آغازین حکومتش، چه کسانی «نگ دنیا» و «عذاب آخرت» را خوبیده‌اند؟ پاسخ: گروهی که بیش از حق خود، از بیت‌المال و اموال عمومی برداشته‌اند و جیب خود را انبیاشده‌اند و ملک و باغ خوبیده‌اند.	۸۶
۳۹	سخن امام علی(ع) که در آن می‌فرماید: «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را [با تمام وسعتش] به من بدهند قابه اندازه گرفتن بوسیله خود، از دهان موری خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.» به کدامیک از فضائل و ویژگی‌های ایشان دلالت دارد؟ پاسخ: «عدالت بی‌مانند»	۸۶
۴۰	جمله امیر المؤمنان علی(ع): «به خدا سوگند، حتی برای دو روز نیز او را بسه کار نخواهم گماشت و من هیچ گاه کمراه‌گشندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد.» درباره کیست و اشاره به کدام ویژگی و فضیلت امام علی(ع) دارد؟ پاسخ: «معاویه»—«عدالت بی‌مانند ایشان»	۸۶
۴۱	یکی از ابعاد شکفت‌انگیز شخصیت امیر المؤمنین علی(ع)، «علم و معرفت» وی بود. درست ☒ نادرست ☐	۸۶
۴۲	امام علی(ع) در کدام موضوعات مورد نیاز هدایت و سعادت انسان، سخن گفته و ما را راهنمایی کرده است؟ پاسخ: ۱) جهان‌شناسی ۲) انسان‌شناسی ۳) دین‌شناسی ۴) حکومت و کشورداری ۵) نظام اجتماعی و اقتصادی ۶) اخلاق و فضیلت و ...	۸۷
۴۳	کتاب «نهج البلاغه» که بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای امام علی(ع) را در خود جای داده، حکایت‌کرده بک از ویژگی‌ها و فضائل ایشان است؟ پاسخ: «علم بی‌کران»	۸۷
۴۴	چه کسی در مقدمه کتاب شرح بر نهج البلاغه نوشته است: «به حق، سخن علی را از سخن خالق [قرآن] فروتر و از سخن مخلوق [دیگر انسان‌ها] برتر خوانده‌اند...» و به کدامیک از فضائل و ویژگی‌های امیر المؤمنین علی(ع) اشاره دارد؟ پاسخ: «ابن‌ابی‌الحدید معتزی، که از دانشمندان بزرگ اهل سنت است.»—«علم بی‌کران امام علی(ع)»	۸۷
۴۵	«قسم می‌خورم به کسی که همه امّت‌ها به او قسم می‌خورند، که ۵۰ سال است این خطبه را مطالعه می‌کنم و در این ۵۰ سال، بیش از هزار مرتبه آن را خوانده‌ام و تاکنون هیچ بار آن را نخوانده‌ام مگر آن که در جامع شکفتی و بیداری عمیقی ایجاد کرده است.» این جمله، از کیست و درباره کدام خطبه نهج البلاغه است؟ پاسخ: «ابن‌ابی‌الحدید معتزی»—«خطبه ۲۲۱».	۸۷
۴۶	آیا امیر المؤمنین علی(ع)، غیر از رسول خدا(ص) نزد فرد دیگری نیز شاگردی کرده است؟ توضیح دهد. پاسخ: خیر، در حقیقت دانش ایشان متصل به دانش پیامبر(ص) بود و دانش پیامبر(ص) نیز از وحی‌الهی سرچشمه می‌گرفت. پیامبر اکرم(ص) در همین باره فرمود: «آتا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلَىٰ بَابِهَا فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِهَا مِنْ بَابِهَا؛ مِنْ شَهْرِ عِلْمٍ هُسْنَمْ وَ عَلَىٰ در آن است، هر کس می‌خواهد به این علم برسد، باید از در آن وارد شود.»	۸۷

جزوه سوالات درس به درس دین و زندگی (۲)، پایه بازدهم، بر اساس چاپ ۹۶

طرآج: قاسم مندوانی، سرگروه معارف اسلامی و فلسفه و منطق شهرستان شادگان

ردیف	درس هفتم: «وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت رسول خدا (ص)»	صفحه
۱	چرا نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طریقی شده بود، پس از رحلت رسول خدا (ص) تحقق نیافت؟ پاسخ: زیرا هادئی روی داد که رهبری افت و از مسیری که پیامبر اکرم (ص) «برنامه‌ریزی» کرده و به آن «فرمان» داده بود، خارج گرد.	۹۵
۲	پس از رحلت رسول خدا (ص)، امامان معصوم (علیهم السلام) با وجود حضور در جامعه، فاقد «.....» و «.....» لازم برای اجرای همه‌جانبه مسئولیت‌های خود شدند. پاسخ: «قدرت» و «امکانات».	۹۵
۳	حکومت امیر المؤمنین علی (ع)، چه مدت زمانی طول کشید؟ پاسخ: چهار سال و نه ماه	۹۵
۴	کدام امام معصوم، در مدت کوتاه حکومت خود و با وجود مشکلات و چنگ‌هایی که با «عهدشکنان» و «دشمنان داخلی» داشت؛ عالی ترین نمونه حکومت را عرضه کرد؟ پاسخ: امیر المؤمنین علی (ع)	۹۵
۵	آنان گسانی بودند که سر سختانه با پیامبر اکرم (ص) مبارزه می‌کردند و فقط هنگامی تسلیم شدند که نبی مکرم اسلام، شهر «عکه» را فتح گرد و آنان راهی جز «تسلیم» و «اطاعت» نداشتند؟ ۱) بنی امیه ☒ ۲) بنی عباس ☐ ۳) مارقین ☐ ۴) قاسطین ☐	۹۵
۶	وی رهبری مشرکان را بر عهده داشته حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر اکرم (ص) به ناجا تسلیم شد و به ظاهر، اعلام مسلمانی کرد؟ پاسخ: «ابوسفیان»	۹۵
۷	کدام یک از موارد زیر، از کارهای «معاویه» نیست؟ ۱) جنگ صفين را علیه امیر المؤمنین علی (ع) به راه انداخت ☐ ۲) با بهره‌گیری از ضعف یاران امام حسن (ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت ☐ ۳) آشکارا شراب می‌خورد، سگ بازی و میمون بازی می‌کرد ☒ ۴) خلافت رسول خدا (ص) را به سلطنت تبدیل کرد ☐	۹۵
۸	معاویه، در سال چهلم هجری جنونه توanst حکومت مسلمانان را به دست بگیرد؟ پاسخ: «با بهره‌گیری از ضعف و سُستی یاران امام حسن (ع)»	۹۵
۹	معاویه بر خلاف تعهدی که به مسلمانان داده بود، مروان را جانشین خود قرار داد. درست ☐ نادرست ☒	۹۶
۱۰	چهار مورد از کارهای بزرگ را بنویسید. پاسخ: ۱) هر کار زشت و نایسنگی را انجام می‌داد. ۲) احکام خداوند، مانند نماز را به بازی و سخره می‌گرفت. ۳) آشکارا شراب می‌خورد و سگ بازی و میمون بازی می‌کرد. ۴) با همان سگ و میمون، وارد مجالس می‌شد و آن‌ها را در کنار دست خود می‌نشاند. ۵) نوء گرامی پیامبر اکرم (ص)، امام حسن (ع) و فرزندان و یارانش را با وضع هولناکی به شهادت رساند. ۶) خاتواده امام حسن (ع) را که از نوادگان پیامبر اکرم (ص) بودند، به عنوان اسیر در شهرها گرداند.	۹۶

۹۶	امیر المؤمنین علی(ع)، در سخنرانی‌های متعدد، بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت «..... بیم می‌داد. پاسخ: «بنی امیه»	۱۱
۹۶	امیر المؤمنین علی(ع) در سخنرانی خود؛ علت پیروزی شامیان بر عراقی‌ها را چه چیزی معرفی کرده‌اند؟ پاسخ: «نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک ترند، بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان [حاکمshan] می‌روند، شتابان فرمان او را می‌برند و شما در حق من، بی‌اعتنایی و کندی می‌کنید.»	۱۲
۹۶	امام علی(ع) در سخنرانی خویش با مردم عراق، کدام مطلب را سبب «به درد آوردن قلب انسان» بیان می‌کند؟ پاسخ: این مطلب که: «آن‌ها [شامیان] در مسیر باطل خود، این چنین متحدد و شما در راه حق این گونه، متفرق و پراکنده‌اید.»	۱۳
۹۶	امام علی(ع) کدام عوامل را در آینده، موجب سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت؛ پیش‌بینی کرد و عراقی‌ها را از چنین روزی «بیم» داد؟ پاسخ: ۱) سریع‌چی از دستورات امام ۲) اختلاف و تفرقه میان مسلمانان	۱۴
۹۶	امام علی(ع) در نهج البلاغه می‌فرماید: «به خدا سوگند» ..... «جنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آن که حلال شمارند. پاسخ: «بنی امیه»	۱۵
۹۶	امام علی(ع)، پیش‌بینی کرد که دو دسته در هنگام تسلط بنی امیه بر مسلمانان گویه می‌کند؛ کدام‌اند؟ پاسخ: ۱) دسته‌ای بر «دین خود» که آن را از دست داده‌اند. ۲) دسته‌ای دیگر، برای «دنیای خود» که به آن نرسیده‌اند.	۱۶
۹۶	با این که خود را عموزادگان پیامبر(ص) می‌دانستند و به نام «أهل بیت(علیهم السلام)» قدرت را از بنی امیه گرفته بودند، روش سلطنتی آنان را ادامه دادند و در ظلم و ستم به اهل بیت پیامبر(ص) از چیزی فروگذار نکردند؟ ۱) ال زیار ☐ ۲) بنی مروان ☐ ۳) بنی عباس ☒ ۴) بنی سفیان ☐	۱۷
۹۶ و ۹۷	اگر کدام عوامل در دوران [بنی امیه و بنی عباس] نبود، جز نامی از «اسلام» باقی نمی‌ماند؟ پاسخ: ۱) تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر اکرم(ص) ۲) دو میراث گران قدر آن حضرت‌یعنی؛ [قرآن و عترت]	۱۸
۹۷	مسائل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی عصر امامان (علیهم السلام) را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱) ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) ۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث ۳) ارائه الگوها و اسوه‌های نامناسب ۴) تبدیل حکومت عدل نبیوی به سلطنت [قبصری و کسرابی]	۱۹
۹۷	مهربن مسائل و مشکلات عصر ائمه(علیهم السلام) که نتیجه دوری از راه آن بزرگواران بوده کدام‌اند؟ بنویسید. پاسخ: بس از رحلت رسول خدا(ص)، سفارش آن حضرت به نوشتن سخنانشان نادیده گرفته شد و نوشتن احادیث ایشان، «ممنوع» شد. به همین جهت، کسانی که به این احادیث علاقه‌مند بودند، فقط می‌توانستند آن‌ها را به «حافظه» بسپارند و از این طریق به دیگران منتقل کنند.	۲۰

تلشی در مسیر موفقیت

۹۷	<p>نتایج نامطلوب تکهداری حدیث به شیوه «بِه حافظه سپردن» را بنویسید.</p> <p>پاسخ: الف) احتمال خطا در نقل احادیث «افزایش» یافت و امکان کم و زیاد شدن اصل حدیث فراهم شد.</p> <p>ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان بر اساس غرض‌ها و هدف‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.</p> <p>ج) بسیاری از مردم و محققان، از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند.</p>	۲۱
۹۷	<p>چرا با این که سال‌ها بعد، منع نوشتن حدیث پیامبر (ص) در میان مردم برداشته شد و حدیث نویسی رواج یافت، اما احادیث زیادی «جعل» با «تحریف» شد، به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود؟</p> <p>پاسخ: به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر(ص) در میان مردم [به علت فوت یا شهادت]</p>	۲۲
۹۷	<p>چرا بسیاری از مردم و محققان [بعد از منع شدن نقل حدیث پیامبر(ص)] انجار شدند سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دهند و گرفتار استبهاهات بزرگ شدند؟ پاسخ: «زیرا از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره بودند.»</p>	۲۳
۹۷	<p>چرا پس از منع نوشتن حدیث پیامبر اکرم(ص)، اوضاع نابسامان حدیث برای بیرون انمه(علیهم السلام) بیش نیامد؟</p> <p>پاسخ: زیرا انمه(علیهم السلام) احادیث پیامبر اکرم(ص) از «حفظ» کرده بودند و شیعیان؛ این احادیث را از طریق این بزرگواران که خود، انسان‌هایی «معصوم» و «به دور از خطأ» بودند و سخناتشان مانند سخنان رسول خدا (ص) اعتبار و موثق بود، به دست اور دند.</p>	۲۴
۹۸	<p>از مسائل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دوران انمه(علیهم السلام) «تحریف در معارف اسلامی و جعل حدیث است»؟ آن را توضیح دهد. پاسخ: برخی از عالمان و بسته به بنی امیه و بنی عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب الاحبار که به ظاهر مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکتاری امام معصوم استفاده کرده‌اند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، «مطابق با افکار خود» و «موافق با منافع قدر تمندان» پرداختند. برخی از آن‌ها در مساجد می‌نشستند و داشستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب، به کتاب‌های «تاریخی» و «تفسیری» راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.</p>	۲۵
۹۹	<p>عموم مردم در «اعتقادات» و «عمل خود»، از چه کسانی دنباله روی و آن‌ها را «اسوه» قرار می‌دهند؟</p> <p>پاسخ: «شخصیت‌های بر جسته جامعه»</p>	۲۶
۹۹	<p>در زمانی که رسول خدا (ص) «اسوه» مردم بود، چه انسان‌هایی تربیت شدند و بعد از رحلت ایشان چه اتفاقی افتاد؟</p> <p>پاسخ: انسان‌های آزاده، بایمان و شجاعی چون امام علی(ع)، مقداد، عمر، ابوذر و سلمان تربیت شدند، اما هر چه که جامعه از زمان پیامبر اکرم(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص) را در آنزوا قرار دهند و افرادی که در اندیشه، عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند؛ به جایگاه بر جسته برسانند و راهنمای مردم معرفی کنند.</p>	۲۷
۱۰۰	<p>پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص)، جاهلیت چکونه وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: «با شکلی جدید»؛ یعنی شخصیت‌های با تقوی، جهادگر و مسورد احترام و اعتماد پیامبر اکرم(ص) «متزوی شدند» و طالبان قدرت و ثروت، «قرب و منزلت» یافتند.</p>	۲۸

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۰۰	<p>از مسائل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دوران ائمه (علیهم السلام) «تبديل حکومت عدل نبوی به سلطنت است؟ آن را توضیح دهید. پاسخ: حاکمان بنی امیه و بنی عباس نیز به تدریج مسیر حکومت را عوض کردند و برای خود و اخراج افیانشان کاخ‌های بزرگ و مجلل ساختند و خزان خود را از جواهرات گران قیمت، اثیافت کردند. این تغییر مسیر، جامعه‌مؤمن و فدائکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روشن رسول خدا (ص)، تبدیل کرد. این تغییر فرهنگ، سبب شد که ائمه اطهار (علیهم السلام) با مشکلات زیادی روبرو شوند و نتوانند مسلمانان آن دوره را با خود همراه کنند.</p>	۲۹
۹۷	<p>هر گدام از مواد زیر، از نتایج گدام یک از مسائل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دوران ائمه (علیهم السلام) است؟</p> <p>الف) منزوی شدن شخصیت‌های بانقو، جهادگر و مورد اعتماد پیامبر (ص) و قرب و منزلت یافتن صحابان قدرت و ثروت</p> <p>ب) نکه‌داری حدیث فقط به شیوه «به حافظه سپردن» و از این طریق، به دیگران منتقل کردن</p> <p>ج) به جایگاه برجسته رساندن افرادی که در اندیشه، عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند</p> <p>د) راه یافتن داستان‌های خرافی به کتاب‌های تاریخی و تفسیری مسلمانان و در نتیجه، گمراهی بسیاری از مسلمانان</p>	۳۰
۱۰۰	<p>پاسخ:</p> <p>الف) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت [قیصری و کسری]</p> <p>ب) ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)</p> <p>ج) ارائه الگوها و اسوه‌های نامناسب</p> <p>د) تحریف در معارف اسلامی و جعل حدیث</p>	

نژاد پور

تلاشی در مسیر موفقیت

ردیف	درس هشتم: «احیای ارزش‌های راستین»	صفحه
۱	«بنی‌امیه» طبق پیش‌بینی امیر المؤمنین حضرت علی(ع)، برمد حاکم شدند و دنیاً اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند. درست ☒ نادرست ☐	۱۰۸
۲	آیا آئمه اطهار (علیهم السلام) با وجود شرایط سخت و بحرانی دوران خود در مقابل حاکمان، از مبارزه دست کشیدند؟ پاسخ: خیر. [آن‌ها از پاشیستند] و به شکل‌های گوناگون با این حاکمان، مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، «اموزه‌های قرآن» و «سخنان واقعی پیامبر(ص)» را در اختیار مردم جامعه قرار دادند.	۱۰۸
۳	قلash و مجاهدت امامان (علیهم السلام) و می‌توان در قالب کدام مسئولیت‌های مقام امامت بروزی گردی؟ پیویسید. پاسخ: الف) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی ب) مجاهده در راستای ولایت ظاهری	۱۰۸
۴	اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم السلام) را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم ۲) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر(ص) ۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو	۱۰۸
۵	از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم السلام)، «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» را توضیح دهد. پاسخ: در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می‌دادند تا قران را مطابق با اندیشه‌های باطن خود تفسیر کنند، امامان بزرگوار (علیهم السلام) در هر فرستی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنماوهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرائی توانستند از معارف این کتاب الهی بهره ببرند.	۱۰۸
۶	از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان (علیهم السلام)، «[قلash] برای حفظ سخنان و سیره پیامبر(ص)» را توضیح دهد. پاسخ: بعد از رحلت رسول خدا(ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این منوعیت آثار زیان‌باری برای مسلمانان داشت. البته، امام علی(ع) و حضرت فاطمه(س)، به این منوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر اکرم(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموختنها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.	۱۰۹
۷	به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) امام رضا (ع) به اجبار کدام خلیفه عباسی از «مدنه» به «مرwo» رفت؟ پاسخ: «مامون» ب) پایتخت حکومت مأمون که امام رضا(ع) به اجبار این خلیفه عباسی به سوی آن می‌آمد، کدام است؟ پاسخ: «مسرو» ج) چرا هزاران نفر از مردم مرسو، به استقبال امام رضا(ع) آمده بودند؟ پاسخ: تا هر چه ایشان می‌گوید، بنویسند و برای خود و آیندگان نگه دارند.	۱۰۹

تلشی در مسیر موفقیت

۸

با توجه به حدیث: «کلمة لا إله إلا الله حصنی فمن دخل حصنی أمن من عذابی» به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) این حدیث، به چه نامی مشهور است؟ پاسخ: «سلسلة الذهب» یا «زنجبیره طلایی».

ب) امام رضا(ع) ترتیب روایان را تا «خداآوند» چگونه معرفی فرمود؟ بنویسید.

پاسخ: امام کاظم(ع) -> امام صادق(ع) -> امام باقر(ع) -> امام سجاد(ع) -> امام حسین(ع) -> امام علی(ع) -> پیامبر(ص)

ج) در این حدیث، کدام کلمه معرفتی خداوند معرفی شده است؟ پاسخ: «لا إله إلا الله»

د) امام رضا(ع) بس از گفتن این حدیث و درنگ، چه چیزی فرموده و مقصود ایشان چه بود؟ پاسخ: «بشرطها و أنا من شرطها» -

این بود که «توحید»، تنها یک لفظ و شعار نیست بلکه باید در زندگی «اجتماعی» ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با «ولایت امام» که همان «ولایت خداست»، میسر می گردد.

هـ) شیوه امام رضا(ع) در نقل حدیث «زنجبیره طلایی» چه چیزی را نشان می دهد؟

پاسخ: نشان می دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص)، از امامی به امام دیگر منتقل می شده است.

۹

حدیثی که به جهت توالي و پشت سر هم آمدن اسامی امامان (علیهم السلام) در آن، از امامی به امامی دیگر منتقل می شده است،

به چه چیزی مشهور است و به کدامیک از اقدامات مربوط به مر جعیت دینی این بزرگواران، اشاره دارد؟

پاسخ: حدیث «سلسلة الذهب» یا «زنجبیره طلایی» - «اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر(ص)»

۱۰

از اقدامات مربوط به مر جعیت دینی امامان (علیهم السلام)، تبیین معارف اسلامی مناسب با نیازهای نو» را توضیح دهید.

پاسخ: با گسترش سرزمین های اسلامی، سؤالات مختلفی در زمینه های «احکام»، «اخلاق» و «نظام کشور داری» پدید آمد.

انمه اطهار (علیهم السلام) این که با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشہ گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر «علم الهی» خود درباره همه این مسائل، اطهار نظر می کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره مند می ساختند.

۱۱

نمود حضور سازنده امامان (علیهم السلام) و دوری از انزوا و گوشہ گیری، فراهم آمدن کتاب هایی در چه زمینه هایی بود؟

پاسخ: کتاب های بزرگ در حدیث و سیره انمه اطهار (علیهم السلام) در کنار سیره پیامبر(ص) و قرآن کریم است.

۱۲

فرامه آمدن کتاب هایی مانند «نهج البلاغه» از حضرت علی(ع) و «صحیفه سجادیه» از امام سجاد(ع)، به کدامیک از اقدامات

مربوط به مر جعیت دینی امامان (علیهم السلام) اشاره دارد؟

پاسخ: «تبیین معارف اسلامی مناسب با نیازهای نو»

۱۳

کتاب نهج البلاغه امام علی(ع) شامل چه بخش هایی است؟

پاسخ: «خطبہ ها»، «نامه ها» و «کلمات» آن حضرت

۱۴

تلash ائمه اطهار (علیهم السلام) در زمینه تبیین معارف اسلامی مناسب با نیازهای نو، سبب چه نتایجی شد؟

پاسخ: سبب شد که حقیقت اسلام برای جوشنده کان آن، پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت اند بتوانند در میان

انبوه تحریفاتی که توسط حاکمان ستمگر و علمای وابسته به آن ها صورت گرفته و مانند غباری چهره زیبای اسلام را پوشانده بود، به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۵	<p>امامان بزرگوار (علیهم السلام) در راستای ولایت ظاهیری [تشکیل حکومت اسلامی]، از «دو جهت» با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند؛ آن‌ها را بنویسید.</p> <p>پاسخ: اول؛ از آن جهت که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند.</p> <p>دوم؛ از آن جهت که این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردمستم می‌کردند؛ امامان (علیهم السلام) نیز وظیفه داشتند که بر اساس اصل «امر به معروف و نهی از منکر» با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.</p>
۱۶	<p>چرا لازم بود که امامان بزرگوار (علیهم السلام) برای تشکیل حکومت اسلامی [ولایت ظاهیری] به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند؟ پاسخ: تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین این دین را به «اجرا» درآورند و «عدالت» را برقرار سازند.</p>
۱۷	<p>اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) عدم تأیید حاکمان ۲) معرفی خویش به عنوان امام برق ۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه</p>
۱۸	<p>از اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه خود، «عدم تأیید حاکمان است» آن را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: امامان بزرگوار (علیهم السلام)، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند. آنان اگر چه تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را «یکسان» می‌دانند.</p>
۱۹	<p>از اصول کلی امامان بزرگوار (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان عصر خود، «معرفی خویش به عنوان امام برق است» آن را توضیح دهید. پاسخ: آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین بر حق پیامبر اکرم (ص) معرفی می‌کردند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آن‌ها جانشین حضرتش و امامان بر حق جامعه‌اند.</p>
۲۰	<p>اما مصادق (ع) در روز «عرفه» و در مراسم «حج» که جمعیت زیادی از مسلمانان، از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند در میان انبوہ جمعیت، کدامیک از اصول مبارزه با حاکمان را بدکار گرفت؟</p> <p>۱) عدم تأیید حاکمان ۲) معرفی خویش به عنوان امام برق ۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه</p>
۲۱	<p>«ای مردم! رسول خدا (ص) امام و رهبر بود، پس از او علی (ع)، سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی (علیهم السلام) به ترتیب امام بودند و اکنون من امام هستم.» این حدیث امام صادق (ع)، بیانگر استفاده ایشان از کدامیک از اصول مبارزه با حاکمان می‌باشد؟ پاسخ: «معرفی خویش به عنوان امام بر حق».</p>
۲۲	<p>از اصول کلی امامان (علیهم السلام) در مبارزه با حاکمان عصر خود، «انتخاب شیوه‌های درست» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: ایشان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با «شرایط زمان» بر می‌گزینند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (علیهم السلام) به نسل‌های آینده معرفی گردد.</p>

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۱۳	<p>رقتار ائمه اطهار (علیهم السلام) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) تا امامت حضرت مهدی (عج) و غیبت ایشان، چگونه بوده است؟ توضیح دهید. پاسخ: چنان «مکمل یکدیگر» است که گویی یک شخص می‌خواهد برای رسیدن به یک مقصد مسیری را بیماید، ولی مسیر یک دست نیست؛ گاهی هموار است و گاهی ناهموار گاهی لغزنده و خطرناک است و گاهی دشوار! ولی همه این جاده با همه این اختلافها به «یک هدف» ختم می‌شود، به گونه‌ای که گویی یک انسان است که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف فرهنگی، اجتماعی و سیاسی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل کرده است.</p>	۲۳
۱۱۴	<p>رفتار حاکمان بنی امیه و بنی عباس در مقابل کسانی که به عنوان «پیرو و شیعه امامان (علیهم السلام)» شناخته می‌شدند چگونه بوده است؟ پاسخ: همراه با خشونت و ستمگری بوده است، به طوری که اگر کسانی به عنوان شیعه امامان (علیهم السلام) شناخته می‌شدند به سختی «ازار و اذیت» می‌شدند و در بسیاری مواقع به «شهادت» می‌رسیدند.</p>	۲۴
۱۱۴	<p>ائمه اطهار (علیهم السلام) می‌گوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «قیمه» پیش‌بینند؛ یعنی چه؟ پاسخ: یعنی، اقدامات خود را «مخفي نگه دارند» و در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند.</p>	۲۵
۱۱۴	<p>«قیمه» را تعریف نمایید. پاسخ: آن بخش مخفی مبارزات ائمه اطهار (علیهم السلام) در مقابل دشمن، که در عین ضربه زدن به او، کمتر ضربه بخورند.</p>	۲۶
۱۱۴	<p>امامان (علیهم السلام) با مخفی نکدداشت ارتباط میان خود و باران صمیمی و فدائکارشان در نقاط مختلف سرزمین‌های اسلامی، نهی گذاشتند که بنی امیه و بنی عباس، آن‌ها را شناسایی و به شهادت برسانند؛ در این روش، ایشان از کدام اصل از اصول کلی مبارزه با حاکمان پهنه می‌برندند؟ پاسخ: «انتخاب شیوه‌های درست هماره»</p>	۲۷
۱۱۵	<p>امام علی (ع) پس از این که از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نویای اسلامی جه کاری را انجام داد؟ پاسخ: «سکوت» پیشه کرد؛ البته به معنی «گوشش گیری» ایشان نیست. ایشان هرچرا که کاری خلاف موازین اسلام می‌دید، «انتقاد» می‌کرد و هر جا از حضرتش کمک می‌خواستند، آنان را «ساری» می‌نمودند تا این که مردم، پس از خلیفه سوم به سوی ایشان آمدند و یک صدا از ایشان خواستند که حکومت را بپذیرد.</p>	۲۸
۱۱۵	<p>امام علی (ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، دست به جه کاری زد؟ پاسخ: ۱) به سرعت دستور برکناری فرمانداران فاسد و ظالمی همچون معاویه را داد. ۲) به برقراری عدالت در جامعه پرداخت.</p>	۲۹
۱۱۵	<p>شباهت کار امام حسن (ع) با امیر المؤمنین علی (ع) در برخورد با معاویه را بنویسید. پاسخ: امام حسن (ع) نیز مانند پدر بزرگوارشان، دستور «جهاد» علیه معاویه را صادر کرد. معاویه، با حصرف هزینه‌های زیاد توانست بیش تر فرماندهان سپاه امام را از تبرد با خود منصرف کند و با حیله‌ها و تبرنگکهای گوناگون، بسیاری از مردم را با خود همراه سازد.</p>	۳۰
۱۱۵	<p>امام حسن مجتبی (ع) با سنجیدن شرایط زمانه خود، صلاح را برآن دید که برخلاف میل باطنیشان، از «.....» با معاویه دست بردارد و با او، «.....» گند. پاسخ: «جنگ» - «صلح»</p>	۳۱
۱۱۵	<p>دو مورد از شرایط صلح نامه امام حسن مجتبی (ع) با معاویه را بنویسید. پاسخ: ۱) شیعیان و باران امیر المؤمنین علی (ع) را آزار ندهد. ۲) معاویه برای خود، جانشینی تعیین نکند.</p>	۳۲

۱۱۵	<p>آیا معاویه، بمندهای قرارداد (صلح‌نامه) با امام حسن مجتبی (ع) عمل کرد؟</p> <p>پاسخ: خیر، بلکه آن‌ها را زیر پاگذاشت؛ مثلاً یکی از بندهای قرارداد عدم تعیین جانشین برای خودبود در حالی که او فرزندش بزید را به عنوان جانشین، معرفی کرد.</p>	۳۳
۱۱۵	<p>روش امام حسین (ع) در برخورد با معاویه را با روش امام حسن مجتبی (ع) مقایسه نمایند.</p> <p>پاسخ: امام حسین (ع) در زمان معاویه همان روش برادر بزرگوارش را [یعنی صلح] پیش‌گرفت و تا معاویه زنده بود [به مدت ۱۰ سال] علیه او جهاد و قیام نکرد؛ ولی با «انتقادهای شدید از او»، مردم را آگاه می‌نمود.</p>	۳۴
۱۱۵	<p>روش امام حسین (ع) در مقابل جانشینی بزید را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: وقتی بزید به حکومت رسید، امام حسین (ع) روش قبلی خود [در زمان معاویه] که صلح بود، تغییر داد و متناسب با شرایط جدید، تصمیم گرفت زیر بار بیعتش نزود و علیه او قیام کند. رفتار و کردار بزید آن قدر از اسلام دور و بیگانه بود که امام حسین (ع) می‌دانست اگر او را تأیید کند! و او به حکومتش ادامه دهد، «حقیقت اسلام» نایاب خواهد شد.</p>	۳۵
۱۱۶	<p>بس از شهادت امام حسین (ع)، با شیعیان و طرفداران اهل‌بیت (علیهم السلام) چگونه وقفار شد؟</p> <p>پاسخ: سرکوبی آن‌ها به شدت آغاز شد؛ گروهی از مردم «کوفه» که امام حسین (ع) را در کربلا همراهی نکرده بودند، از عمل خود پشیمان شده، توبه کردن و علیه بزید قیام کردند. قیام این افراد، «توابین» نام دارد. در این جریان، قیام این گروه و سایر گروه‌ها سرکوب شد و بنی امية، هر کس را که احتمال می‌دادند طرفدار اهل‌بیت (علیهم السلام) است، اذیت و ازار می‌کردند.</p>	۳۶
۱۱۶	<p>امام سجاد (ع)، در کنار گسترش معارف اسلامی از چه طریقی به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: ایشان از طریق «ذعا»؛ انسان‌های فدایکار، معتقد، دارای بیشن عمیق تربیت کرد و بار دیگر با علاقه‌مندان اهل‌بیت (علیهم السلام) ارتباط برقرار نمود. به سبب همین اقدامات، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضوری فعال ییدا کرد.</p>	۳۷
۱۱۶	<p>به چه دلایلی در دوران امام باقر (ع)، زمان معرفی اسلام اصیل فرا رسید؟</p> <p>پاسخ: ۱) فعالیت امام سجاد (ع) ۲) قوت گرفتن مجذد شیعیان ۳) ضعف تدریجی بنی امية</p>	۳۸
۱۱۶	<p>کدام امام معصوم، یک نهضت علمی و فرهنگی بزرگ را آغاز کرد؟ و اوکین اقدام وی در این زمینه چه بود؟</p> <p>پاسخ: «امام باقر (ع)» - او لین اقدام ایشان «تریست شاگردان و دانشمندانی» بود که بتوانند اعتقادات اهل‌بیت (علیهم السلام) را در میان مردم گسترش دهندند.</p>	۳۹
۱۱۶	<p>تربیت‌شاگردان و دانشمندان برای گسترش اعتقادات اهل‌بیت (علیهم السلام) به عنوان اوکین اقدام امام باقر (ع)، پایه‌گذاری یک مدرسه در کدام شهر بود؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: شهر «مدینه»؛ البته، با توجه به ظهور فرقه‌های گوناگون در جهان اسلام، اقدامی ضروری به شمار می‌رفت در این مدرسه علمی، معارف اصیل اسلامی تدریس می‌شد. در عین حال، امام پیوسته شایستگی حاکمان غاصب و جنار بنی امية را زیر سوال می‌برد و نظر اسلام را درباره «امامت» و «خلافت» بیان می‌کرد.</p>	۴۰
۱۱۶	<p>در زمان کدامیک از امامان معصوم، ناخنودی نسبت به دستگاه بنی امية به «اوج» خود رسید؟</p> <p>۱) امام حسین (ع) ☐ ۲) امام سجاد (ع) ☐ ۳) امام باقر (ع) ☒ ۴) امام صادق (ع)</p>	۴۱
۱۱۶	<p>در زمان امام صادق (ع)، دو جریان علیه بنی امية فالیت می‌کردند؛ کدام‌اند؟ پاسخ: ۱) عباسیان ☒ ۲) علویان</p>	۴۲

۱۱۶	چرا امام صادق(ع) در دوران ضعف بنی‌امیه، مبارزه خود را «علنی‌تر» کرد؟ پاسخ: زیرا «علویان»؛ دوستداران اهل بیت(علیهم السلام) بر علیه بنی‌امیه فعالیت می‌کردند.	۴۳
۱۱۶	آیا امام صادق(ع)، قیام زیدبن علی [عموی خود] را تأیید کرد؟ پاسخ: «بلی»	۴۴
۱۱۶	چرا پس از دوران بنی‌امیه، دوران اختناق و سختگیری نسبت به علویان دوباره آغاز شد؟ پاسخ: ۱) استیاهات مسلمانان و روی اوردن آن‌ها به بنی عباس ۲) پیروز شدن بنی عباس بر بنی‌امیه	۴۵
۱۱۶	امام صادق(ع) در تمام دوران امامت خود، جهاد علمی کدام امام معصوم را ادامه داد؟ پاسخ: پدر بزرگوار خویش [امام باقر(ع)]؛ ایشان در این زمینه، هزاران شاگرد را در رشته‌های مختلف «معارف اسلام» تربیت کرد.	۴۶
۱۱۶	زمان کدام معصوم دوره «اختناق شدید» بود، اما ایشان دست از مبارزه بُرنداشت و آن را به صورت [آشکار و مخفی] ادامه داد و به «قربیت شیعیان» پرداخت. این امام، سال‌های طولانی را فیز در «زندان‌ها» به سر برده تا این‌که در زندان بدستور «هارون» به شهادت رسید؟ پاسخ: «امام کاظم(ع)»	۴۷
۱۱۷	به سوالات زیر پاسخ گوشه دهد: الف) بعد از شهادت امام کاظم(ع)، امامت و رهبری شیعیان بر عهده چه کسی قرار گرفت؟ پاسخ: «امام رضا(ع)» ب) ده سال اول امامت امام رضا(ع) در دوره کدام خلیفه عباسی و چگونه بود؟ پاسخ: «هارون»؛ دوران بسیار سختی محسوب می‌شد. ج) کدام عمل در زمان امام رضا(ع)، زمینه فعالیت یشتر شیعیان شد و بر تعداد علاقمندان به ایشان افزود؟ پاسخ: «زمون عباسی برای جلب امام رضا(ع) و علویان به خود»، دست به چه اقدامی زد؟ د) ملزمون عباسی برای اجبار و زور امام را «ولیعهد» و «جانشین» خود معرفی کرد. پاسخ: به اجبار و زور امام را «ولیعهد» و «جانشین» خود معرفی کرد. هـ) امام رضا(ع) به دستور چه کسی به شهادت رسید و چرا؟ پاسخ: «مأمون عباسی»؛ زیرا این خلیفه، در رسیدن به نقشه‌های خود ناکام ماند.	۴۸
۱۱۷	آیا با شهادت امام رضا(ع)، وضعیت شیعیان و علویان بهتر شد؟ پاسخ: خیر، بلکه مرحله بسیار سختی بر آن‌ها بُردید آمد، به طوری که حتی ارتباط معمولی و رفت و آمد به خانه امام جواد(ع) نیز مشکل شد.	۴۹
۱۱۷	کدام امامان معصوم(ع) را در پادگان نظامی سلموا منزل دادند و سپس به شهادت رساندند؟ پاسخ: امام‌هادی و امام حسن عسکری (علیهم السلام)	۵۰
۱۱۷	سه امام معصوم [نه، دهم و بیازدهم]؛ با وجود سختگیری‌ها در دوران امامت خود چه کارهایی را انجام دادند؟ پاسخ: ۱) معارف بازمانده از پدران گرامی خود را حفظ کردند و از طریق شاگردان به نسل‌های بعد رساندند. ۲) مانع تابودی مکتب اهل بیت(علیهم السلام) شدند.	۵۱
۱۱۷	یکی از منابع معرفتی شیعه چه نام دارد و توسط کدام امام معصوم بیان شده است؟ و چه کسانی آن را برای ما نقل کرده‌اند؟ پاسخ: «زیارت جامعه کبیر» - «امام‌هادی(ع)» - «یاران این امام آن را برای ما شیعیان نقل کرده‌اند.»	۵۲
۱۱۷	کدام زیارت، مانند یک درس «امام‌شناسی» است و سبب شناخت بهتر امامت و ویزگی‌های ائمه اطهار (علیهم السلام) می‌شود؟ پاسخ: «زیارت جامعه کبیر»	۵۳

۱۱۷	در دوره کدام امام معصوم(ع)، فعالیت وکلا و نمایندگان ایشان اوچ گرفت؟ پاسخ: «امام‌هادی(ع)»	۵۴
۱۱۷	امامان بزرگوار (علیهم السلام)، وکیل و نماینده آنان را در چه شهرهای منسوب می‌گردند؟ پاسخ: شهرهایی که «شیعیان» در آن حضور داشتند.	۵۵
۱۱۷	کار وکلای امامان بزرگوار (علیهم السلام)، چه بود؟ پاسخ: ۱) ارتباط پیوسته با شیعیان ۲) تعیین وظایف آنان	۵۶
۱۱۸	کدام عامل در دوره امام هادی(ع)، مانع از همپوشانیدگی شیعیان شد؟ پاسخ: «تشکیل نظام ارتباطی وکالت»	۵۷
۱۱۸	وکلا، چگونه خدمت امام عی رسیدند و پیام ایشان را به مردم می‌رسانندند؟ پاسخ: «به صورت مخفیانه»	۵۸
۱۱۸	ارتباط از طریق «.....» زمینه را برای غیبت امام عصر (عج) نیز آماده می‌کرد. پاسخ: «وکیل» یا «وکالت»	۵۹
۱۱۸	در دوره غیبت صغیر؛ امام زمان (عج)، چند نایب خاص داشت و وظیفه آن‌ها چه بود؟ پاسخ: «چهار نفر» - «رابط میان امام و مردم بودند.»	۶۰
۱۱۸	به دلیل این که مردم در دوره قبل از امام عصر (عج)، ارتباط از طریق «.....» را یادگرفته بودند، در دوره املامت ایشان، [عصر غیبت صغیر] به «.....» حضرتش مراجعه می‌گردند. پاسخ: «وکیل» - «نایبان خاص»	۶۱
۱۱۸	همزمان با فرا رسیدن کدام دوره در زمان امامت امام عصر (عج)، شیوه ارتباط از طریق نواب خاص با ایشان نیز قطع شد؟ پاسخ: دوره غیبت کبری [طولاتی]	۶۲
۱۱۸	وظیفه ما در برابر بیامبر (ص) و امامان (علیهم السلام)، چیست؟ پاسخ: این است که به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدینینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدینینم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با «عمل صالح» همراه باشد تا پیرو حقیقت پدید آید. آنان، هم‌اکنون ناظر بر ما هستند و به پیروان خود می‌نگرند تا بیینند چه می‌کنند. امام صادق (ع) خطاب به شیعیان می‌فرماید: «ما یه زینت و زیبایی می‌باشید، نه مایه زشتی و عیب.»	۶۳

ردیف	درس نهم: «عصر غیبت امام زمان(عج)»	صفحه
۱	<p>حضرت مهدی(عج):</p> <p>الف) امام چندم است؟ پاسخ: «دوازدهمین امام»</p> <p>ب) در چه زمان و مکانی متولد شد؟</p> <p>پاسخ: «در سی پنجمین دهه جمادی، نیمه شعبان سال ۲۵۵ هـ. ق، در شهر سامرای متولد شد.</p> <p>ج) ایشان تا چه سالی، نزد پدر بزرگوارش زندگی می‌گردید؟ پاسخ: «تا سال ۲۶۰ هـ. ق»</p>	۱۲۵
۲	<p>امام حسن عسکری(ع) در قبال فرزند خوبیش حضرت مهدی(عج)، وظایفی داشت؛ <u>دو مورد را بنویسید</u>.</p> <p>پاسخ: ۱) حفظ ایشان از گزند و خطر حاکمان بنی عباس که تصمیم بر قتل وی داشتند.</p> <p>۲) نشان دادن وی به بعضی یاران نزدیک و مورد اعتماد خوبیش و معروفی ایشان به عنوان امام بعد از خود.</p>	۱۲۵
۳	امامت حضرت مهدی(عج)، چه زمانی آغاز شد؟ پاسخ: «پس از شهادت امام حسن عسکری(ع) در سال ۲۶۰ هـ. ق»	۱۲۵
۴	حضرت مهدی(عج)، چند غیبت دارد؟ بنویسید. پاسخ: «دو غیبت»؛ ۱) صغیری ۲) کبری	۱۲۵
۵	<p>«غیبت صغیری» را تعریف کنید.</p> <p>پاسخ: غیبت حضرت مهدی(عج) که از سال ۲۶۰ تا ۳۲۹ هـ. ق به مدت ۶۹ سال طول کشید.</p>	۱۲۵
۶	<p>حضرت مهدی(عج) در غیبت صغیری، چگونه پیروان خود را رهبری می‌گردید؟</p> <p>پاسخ: از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می‌گردید. این چهار شخصیت بزرگوار به «نواب اربعه» یا «نواب خاص» معروف‌اند.</p>	۱۲۵
۷	<p>«غیبت کبری» را تعریف نمایید.</p> <p>پاسخ: شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب حضرت مهدی(عج) برای ایشان نامه‌ای نوشته و فرمود به فرمان خداوند، پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم غیبت آغاز می‌شود. به دلایل طولانی بودن این دوره از غیبت، آن را «غیبت کبری» می‌نامند.</p>	۱۲۵
۸	خداآنند، نعمت هدایت را با وجود چه کسانی تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به «رسانگاری» را برای انسان‌ها هموار ساخته است؟ پاسخ: «امامان [علیهم السلام]»	۱۲۵
۹	بیان برآورده است، چه کسانی را پدران آمت معرفی فرموده است؟ پاسخ: «خود» و «امام علی(ع)»	۱۲۵
۱۰	<p>علمایان اصلی به شهادت رساندن امامان [علیهم السلام]، چه کسانی بودند؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: «حاکمان بنی امية و بنی عباس»؛ اما پیش تر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی‌گردند و وظیفه «امر به معروف و نهی از منکر» را انجام نمی‌دادند. اگر مردم آن دوره با این حاکمان ظالم، مبارزه می‌گردند، خلافت در اختیار امامان [علیهم السلام] قرار می‌گرفت و آن بزرگواران پیش از پیش مردم را به سوی «توحید» و «عدل» فرا می‌خوانندند و جامعه پسری در مسیر صحیح «کمال» پیش می‌رفت.</p>	۱۲۵

۱۲۶	طبق نقل تاریخ، سختگیری‌های حاکمان عباسی نسبت به کدام اسلامان تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؟ چرا؟ پاسخ: امام دهم(هادی) و امام یازدهم(حسن عسکری)؛ زیرا حاکمان بنی عباس، از اخباری که از پیامبر اکرم(ص) و سایر امامان(علیهم السلام) درباره امام مهدی(عج) رسیده بود، مطلع بودند.	۱۱
۱۲۶	چرا حاکمان بنی عباس در صدد بودند که مهدی موعود(ع) را به محض تولد، به «قتل» برسانند؟ پاسخ: زیرا پیامبر اکرم(ص) درباره امام مهدی(ع)، با مردم سخن گفته بود و ایشان را به عنوان اخرين امام و قیام کننده عليه ظلم و بر پاکننده «عدل» در جهان معروفی کرده است. امیر المؤمنین علی(ع) و سایر امامان(علیهم السلام) نیز از آن حضرت و مأموریتی که از جانب خدا دارد، یاد کرده‌اند.	۱۲
۱۲۶	چرا خداوند، آخرين ذخیره و حجت خود [امام زمان(عج)] را از نظرها پنهان کرد؟ پاسخ: «تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد.»	۱۳
۱۲۶	غیبت کبری امام زمان (عج)، چقدر ادامه می‌باشد؟ پاسخ: آن قدر ادامه می‌باشد که <u>نه</u> تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی در ک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرين حجت‌الله را پیدا کند.	۱۴
۱۲۶	طبق فرمایش امیر المؤمنین علی(ع)، به چه علت خداوند، مردم را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد؟ پاسخ: (۱) ستمگری انسان‌ها (۲) زیاده‌روی شان در گناه	۱۵
۱۲۶	حدیث امام علی(ع) که در آن می‌فرمایید: «زمین از حجت خدا [امام] خالی نمی‌ماند. اماً خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.» با کدام‌یک از آیات درس، «ارتباط معنایی» دارد؟ پاسخ: آیه ۵۳ سوره انفال؛ «ذلک بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُغَيِّرًا لِعَنْهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ»	۱۶
۱۲۷	برای درست رهبری حضرت مهدی(عج) در عصر غیبت، ابتدا باید توجه کنیم که ایشان را «.....» نامیده‌اند. پاسخ: «غاییب». ۱۷	۱۷
۱۲۷	چرا حضرت مهدی(عج) را «غایب» نامیده‌اند؟ پاسخ: زیرا ایشان از «نظرها» غایب است، <u>نه</u> این که در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند <u>نه</u> این که ایشان در بین مردم نیست و از وضع مردم بی‌خبر است.	۱۸
۱۲۷	امیر المؤمنین علی(ع) درباره «حضور حضرت مهدی(عج) در جامعه» چه می‌فرمایید؟ پاسخ: حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر عبور می‌کند... به نقاط مختلف می‌رود؛ سخن مردم را می‌شنود و بر جماعت مردم سلام می‌کند...؛ تا این که زمان «ظهور و وعده‌الله و ندای اسمانی» فرا می‌رسد. ها! آن روز، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.	۱۹
۱۲۷	☐ ب) افزایش ☒ الف) کاهش	۲۰
۱۲۷	بهره‌مندی از حضرت مهدی(عج) در عصر غیبت، «.....» می‌باشد.	۲۱
۱۲۷	حضرت مهدی(عج)، خود را به چه چیزی تشبیه کرده‌اند؟ پاسخ: «خورشید پشت ابر»	

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۲۷	<p>چگونگی امامت حضرت مهدی(عج) در عصر غیبت را بنویسید.</p> <p>پاسخ: در این دوره، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین. لذا این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن نیست.</p>	۲۲
۱۲۷	<p>ولایت معنوی حضرت مهدی(عج) را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد و بهویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد.</p>	۲۳
۱۲۷	<p>حضرت مهدی(عج)، نامه: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» را برای کدام‌یک از علمای بزرگ اسلام، نوشت؟ پاسخ: «شیخ مفید»</p>	۲۴
۱۲۷	<p>طبق فرمایش حضرت مهدی(عج) به شیخ مفید، آیا ایشان در رسیدگی و سریرستی مأکونهای و سنتی می‌گندید؟</p> <p>اما از خاطر می‌برند؟ چرا؟ پاسخ: <u>خیر</u>؛ زیرا که اگر جز این‌بود، دشواری‌ها و مصیبت‌ها بر ما فرود می‌آمد و دشمنان، ما را ریشه‌کن می‌گردند.</p>	۲۵
۱۲۸	<p>هم‌اکنون [زمان غیبت] نیز امام عصر(عج) سریرست، حافظ و یاور مسلمانان است. درست ☒ نادرست ☐</p>	۲۶
۱۲۸	<p>نمونه‌هایی از یاری‌رسانی‌های حضرت مهدی(عج) را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) هدایت باطنی افراد ۲) حل‌یافعی از مشکلات علمی‌علماء ۳) خبردادن از پاره‌ای رویدادها ۴) دستگیری از درمان‌دگان ۵) دعا برای مؤمنان</p>	۲۷
۱۲۸	<p>آیا دوره غیبت[گبری] حضرت مهدی(عج)، به معنای «عدم رهبری» ایشان است؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: خیر، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان، هم‌اکنون نیز بر عهده ایشان است؛ اما این رهبری را انسان‌های عاذی حس نمی‌گندند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌بینند و مشاهده نمی‌گند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند، آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همگان روش‌خواهد شد.</p>	۲۸
۱۲۹	<p>خداؤند در همه آیات زیر، درباره آینده زندگی انسان‌ها در زمین سخن گفته و وعده‌های داده است به جز آیه.....</p> <p>۱) وَتَرِيدُ أَنْ تَمْنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَتَجْعَلُهُمْ أَئِمَّةً وَتَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ ☐</p> <p>۲) وَاسْتَغْفِرُوا رَبِّكُمْ ثُمَّ تُوَبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبَّيْ رَحِيمٌ وَّدُودٌ ☒</p> <p>۳) وَلَئِنْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُرِ مِنْ تَعْذِيزِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ ☐</p> <p>۴) وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَيْلُوا الصَّالِحَاتِ لِيُسْتَحْلِفُهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ... ☐</p>	۲۹
۱۳۰	<p>بی‌امیران‌الهی، برای تحقیق وعده‌اللهی [بی‌روزی حق بر باطل در آینده تاریخ] از یک طرح الهی سخن گفته‌اند؛ آن را بنویسید.</p> <p>پاسخ: این عقیده اصلی همه بی‌امیران‌الهی است که روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی‌تعیین شده از جانب خداوند، ظهور می‌گند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهند؛ اگرچه مستکبران نمی‌خواهند.</p>	۳۰
۱۳۰	<p>تعلیمات هر بی‌امیری جز بی‌امیر خاتم [حضرت محمد (ص)]، پس از وی دستخوش دگرگوئی شد؛ یکی از این دگرگوئی‌ها را بنویسید. پاسخ: «مریبوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود.»</p>	۳۱
۱۳۰	<p>همه بی‌امیران، در اصل‌اللهی بودن بیان تاریخ و ظهور ولی‌اللهی برای برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند.</p> <p>درست ☒ نادرست ☐</p>	۳۲

۱۳۰	دیدگاه مسلمانان را با پیروان سایر ادیان درباره «موعود» بنویسید. پاسخ: مامسلمانان نیز، مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخر الزمان، منجی انسان‌ها ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، حضرت مهدی(عج) است که از نسل پیامبر اکرم(ص) می‌باشد.	۳۳
۱۳۰	در کتاب‌های «حدیثی اهل سنت» درباره «موعود» چه جزی تأکید شده است؟ پاسخ: این که حضرت مهدی(عج) از نسل پیامبر اکرم(ص) و حضرت فاطمه(س) است، البته انان معتقدند که ایشان هنوز به دنیا نیامده است!	۳۴
۱۳۱	عقیده شیعیان را درباره «موعود» بنویسید. پاسخ: ما شیعیان معتقدیم که بنابر سخنان صریح پیامبر اکرم(ص) و ائمه اطهار(علیهم السلام)، موعود و منجی انسان‌ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری(ع) است و با توجه خاص خداوند، به حیات خود ادامه می‌دهد تا این که به اذن خداوند ظهور می‌کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد.	۳۵
۱۳۱	مشخص بودن پدر و مادر حضرت مهدی(عج)، چه فایده‌ای دارد؟ بنویسید. پاسخ: اگر ماجراجویان فربیکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فربی آن‌ها را نمی‌خورند.	۳۶
۱۳۱	اعقاد به زنده بودن حضرت مهدی(عج) و حضور ایشان در جامعه، چه فوایدی دارد؟ پاسخ: اول این که پیروان آن حضرت، از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌باشند و از سوی دیگر، انسان می‌توانند خواسته‌های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای بدست آوردن رضایت ایشان، تلاش کنند. دوم این که جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های امام و از ولايت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد.	۳۷
۱۳۱	مسئولیت‌های مستظران حضرت مهدی(عج) را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱) تقویت معرفت و محبت به امام ۲) پیروی از فرمان‌های ایشان ۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور ایشان ۴) ذعا برای ظهور امام	۳۸
۱۳۱	چه کسانی محبت پیش‌تری نسبت به پیغمبر(ص) و امام(ع) دارند؟ پاسخ: آنان که چنین معرفتی را به دست آورده‌اند که، پیغمبر و امام از پدر و مادر برای مؤمنان مهربان ترند.	۳۹
۱۳۱	طبق فرمایش پیغمبر اکرم(ص)، هر کس دوست دارد خدا و در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، باید چه جزی را بیندیرد و به کدام یک از مسئولیت‌های شخص منتظر، اشاره دارد؟ پاسخ: «ولايت و محبت امام عصر(عج)»—«تقویت معرفت و محبت به امام»	۴۰
۱۳۲	سه مورد از عوامل مؤثر در معرفت و محبت به حضرت مهدی(عج) و ازین رفتن تردیدها را بنویسید. پاسخ: (الف) شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی (ب) آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور (ج) آشنایی با صفات و ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین(علیهم السلام)	۴۱

تلاشی در مسیر موفقیت

۱۳۲	<p>حدیث شریف نبوی: «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً: هُوَ كُسْبَمِيرُدُ وَإِمامُ زَمَانٍ خَسُودٌ رَا نَشَاصَدُ، بَهْ مُوْكْ جَاهِلِيَّ مَرْدَهُ أَسْتَ.» با کدامیک از مسئولیت‌های منتظران ارتباط دارد؟</p> <p>۱) تقویت معرفت و محبت به امام ☒ ۲) پیروی از فرمان‌های ایشان ☐</p> <p>۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور ایشان ☐ ۴) دعا برای ظهور امام ☐</p>	۴۲
۱۳۲	<p>منتظر حقيقة حضرت مهدی(عج) تلاش می‌کند که در عصر غیبت، «..... « امام خود باشد و از ایشان «..... « گند.</p> <p>پاسخ: «پیرو» – «قبیعت»</p>	۴۳
۱۳۲	<p>حدیث شریف پیامبر اکرم(ص): «خوشابه حال کسی که به حضور [فاظ] برسد در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.»</p> <p>به کدامیک از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد؟ پاسخ: «پیروی از فرمان‌های امام عصر(عج)»</p>	۴۴
۱۳۲	<p>سه مورد از دستورات حضرت مهدی(عج) که پیروان ایشان به دنبال انجام آن‌ها هستند را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) مراجعه به عالمان دین ۲) عمل به احکام فردی و اجتماعی دین ۳) مقابله با خاغوت</p>	۴۵
۱۳۲	<p>یکی از علام، پیروی از امام عصر(عج) را بنویسید.</p> <p>پاسخ: «تشکیل حکومت اسلامی و برکارکردن حاکمان ستمگر در عصر غیبت ایشان»</p>	۴۶
۱۳۲	<p>یکی از مسئولیت‌های منتظران حضرت مهدی(عج)، «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور ایشان است» آن را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: منتظر، عصر غیبت را «عصر آماده باش» برای یاری امام تلقی می‌کند و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای امام(ع) در جهان طین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.</p>	۴۷
۱۳۲	<p>طبق فرمایش امام علی(ع)، حضرت مهدی(عج) در صورت وجود کدام شرایط با افرادی که با اوی بیعت کرده‌اند، بیعت خواهد گرفت؟ پاسخ: ۱) در امانت خیانت نکنند. ۲) پاک دامن باشند. ۳) اهل دشنام و کلمات رُشت نباشند. ۴) به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند. ۵) به خانه‌ای هجوم نبرند. ۶) کسی را به ناحق آوار ندهند. ۷) ساده زیست باشند. ۸) بر مرکب‌های گران قیمت سوار نشوند. ۹) لباس‌های فاخر نپوشند. ۱۰) به حقوق مردم تجاوز نکنند. ۱۱) به یتیمان ستم نکنند. ۱۲) دنبال شهوت‌رانی نباشند. ۱۳) شراب نتوشنند. ۱۴) به پیمان خود عمل کنند. ۱۵) ثروت و مال را احتکار نکنند. ۱۶) در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.</p>	۴۸
۱۳۳	<p>چه گسانی می‌توانند در هنگام ظهور حضرت مهدی(عج)، ویژگی‌های مورد نظر ایشان را داشته باشند؟</p> <p>پاسخ: کسانی که «قبل از ظهور» ایشان، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دانمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با استعدادی در مقابل شیاطین درون و برون ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند.</p>	۴۹
۱۳۳	<p>کسی که در عصر غیبت حضرت مهدی(عج)، تنها با گرید و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟ پاسخ: در «روز ظهور»، به علت «عدم آمادگی» مانند قوم موسی(ع) به حضرت مهدی(عج) خواهند گفت: «تو و پروردگار تبروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم!»</p>	۵۰

۱۳۳	<p>به اعتقاد برخی جامعه‌شناسان؛ پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به چند عامل وابسته بوده است؟ آن‌ها را بنویسید.</p> <p>پاسخ: «دو عامل»:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;">اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار</td><td style="width: 20%; text-align: right;">گذشته سرخ</td></tr> <tr> <td>انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر(ع)</td><td style="text-align: right;">آینده سبز</td></tr> </table>	اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار	گذشته سرخ	انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر(ع)	آینده سبز	۵۱
اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار	گذشته سرخ					
انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر(ع)	آینده سبز					
۱۳۳	<p>یاران حضرت مهدی(ع)، پیشاز آن تحول جهانی و سازندگان تمدن اسلامی‌اند. درست ☒ نادرست ☐</p>	۵۲				
۱۳۴	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) هسته مرکزی یاران حضرت مهدی(ع) چند نفرند؟ پاسخ: «۳۱۳ نفر»</p> <p>ب) به تعداد یاران پیامبر اکرم(ص)، در کدام جنگ؟ پاسخ: «جنگ بدرا»</p> <p>ج) بنابر فرموده امام باقر(ع)، چند نفر از یاران حضرت مهدی(ع)، «زن» هستند؟ پاسخ: «۵۰ نفر»</p> <p>د) طبق روایات، بیشتر یاران حضرت مهدی(ع) را «.....» تشکیل می‌دهند. پاسخ: «جوانان»</p>	۵۳				
۱۳۴	<p>چرا در انتظار ظهور بودن، از پرتوین اعمال عصر غیبت حضرت مهدی(ع) است؟</p> <p>پاسخ: «زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود.»</p>	۵۴				
۱۳۴	<p>حدیث امیر المؤمنان حضرت علی(ع) که در آن می‌فرماید: «منتظر فرج الهی باشد و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.» به کدام‌یک از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد و لازمه این انتظار، چیست؟ پاسخ: «دعا برای ظهور امام عصر(ع)»- «دعا برای ظهور امام عصر(ع)».</p>	۵۵				
۱۳۴	<p>امام عصر(ع)، چه زمانی ظهور می‌کند؟ سرح دهید.</p> <p>پاسخ: زمانی که مردم جهان از مکتب‌های غیرالله‌ی و مذعنان برقراری عدالت در جهان نامید شده‌اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کردند، دل‌های مردم به سوی آن منجی‌الله جلب شده است. بیشتر مردم همین که ندای امام(ع) و طرفداران ایشان را می‌شنوند، با شوق به سوی ایشان می‌شتابند. اما مستکبران و ظالمان در مقابل امام(ع) می‌ایستند که در نهایت، شکست می‌خورند و حکومت جهانی ایشان تشکیل می‌شود.</p>	۵۶				
۱۳۴	<p>چه زمانی همه اهداف انبیا الهی تحقق می‌یابد؟</p> <p>پاسخ: «با تشکیل حکومت جهانی امام‌مهدی(ع)»</p>	۵۷				
۱۳۴	<p>اهدافی که در جامعه حضرت مهدی(ع) با تشکیل حکومت جهانی ایشان، محقق خواهد شد را نام ببرید. (۴ مورد)</p> <p>پاسخ: ۱) عدالت گستری ۲) آبادانی ۳) شکوفایی عقل و علم ۴) امنیت کامل ۵) فراهم شدن زمینه رشد و کمال</p>	۵۸				
۱۳۴	<p>حدیث پیامبر اکرم(ص) که در آن می‌فرماید: «با ظهور امام عصر(ع)، خداوند؛ زمین را از قسط و عدل پرخواهد کرد، بعد از این که از ظلم و جور پر شده باشد.» به کدام‌یک از اهداف جامعه مهدوی اشاره دارد؟ پاسخ: «عدالت گستری»</p>	۵۹				
۱۳۴	<p>«عدالت گستری جامعه مهدوی» را با ذکر حدیثی از امام باقر(ع) توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، طبقه مستکبر و طبقه مستضعف وجود ندارد. امام باقر(ع) درباره وضعیت اقتصادی مردم «پس از ظهور» می‌فرماید: «[حضرت مهدی(ع)] آن چنان میان مردم مساوات برقرار می‌کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود.»</p>	۶۰				

۱۳۴	۶۱
	<p>از اهداف جامعه مهدوی، «آبادانی» و «شکوفایی عقل و علم» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: <u>آبادانی</u>: «برکت و آبادانی همه سرزمین‌ها را فرا می‌گیرد. برای مثال، اگر کسی سرزمین‌های بین عراق و شام را که بسیاری از قسمت‌های آن در حاضر کویری است، پیماید، همه را سرسیز و خرم خواهد دید.</p> <p><u>شکوفایی عقل و علم</u>: «این دوران، زمان کامل شدن عقل‌های ادمیان است و با لطف و توجه ویژه‌ای که امام زمان(عج) به همه انسان‌ها می‌کند، عقل آنان کامل می‌شود.»</p>
۱۳۵	۶۲
	<p>از اهداف جامعه مهدوی، «امنیت کامل» و «فراده شدن زمینه رشد و کمال» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: <u>امنیت کامل</u>: «در آن دوران، اگر کسی از شرق یا غرب عالم، شب یا روز، زن یا مرد و به تنها بی‌سمت دیگر حرکت کند، احساس ناامنی و ترس نمی‌کند، از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست.»</p> <p><u>فراده شدن زمینه رشد و کمال</u>: «از همه موارد فوق، مهم‌تر این که، در جامعه مهدوی رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان‌ها بی‌هتر می‌توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند. بدین ترتیب، انسان‌ها با هدفی که خدا در خلقت برای آن‌ها تعیین کرده، بی‌هتر و آسان‌تر می‌رسند.»</p>

صفحه	درس دهم: «مرجعیت و ولایت فقهی»	ردیف
۱۴۱	چرا عقلاً ضروری است که دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهیری» در عصر غیبت[کبری] ادامه بابند؟ پاسخ: «زیرا دین اسلام، همیشگی و برای همه دوران هاست.»	۱
۱۴۱	اگر «مرجعیت دینی» در دوران غیبت کبری ادامه نباید، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد؛ چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟ پاسخ: «مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.»	۲
۱۴۱	اگر «ولایت ظاهیری» در دوران غیبت کبری ادامه نباید و حکومت اسلامی تشكیل نشود، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟ پاسخ: «نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتونه حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.»	۳
۱۴۲	راهکار پیامبر اکرم(ص) و ائمه اطهار(علیهم السلام)، برای مردمانی که در شهرهای دور دست بودند و به آن‌ها دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از آن‌ها بستوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند؛ چه بود؟ پاسخ: آن بزرگواران، دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حد توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان، به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلامی را به مردم می‌آموختند. اگر مردم نیز پرسشی داشتند، آنان بر اساس دانشی که از «قرآن کریم» و «روايات» داشتند، به آنان پاسخ می‌دادند.	۴
۱۴۲	چرا خداوند در قرآن کریم دستور می‌دهد که گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقه» در آن بپردازند؟ پاسخ: «تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.»	۵
۱۴۲	«تفقه» به چه معنایست و «فقیه» به چه کسی گفته می‌شود؟ پاسخ: به معنای «تلاش برای کسب معرفت عمیق» است. افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، «فقیه» نامیده می‌شوند.	۶
۱۴۲	مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امامان(علیهم السلام) یا عدم امکان دسترسی به ایشان، به چه کسانی مراجعه کنند؟ پاسخ: «فقیهان»	۷
۱۴۳	چرا پیامبر اکرم(ص)، حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد را سخت‌تر از حال بیتمی می‌داند که پدرس را از دست داده است؟ پاسخ: زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند. ایشان ادامه می‌دهند البته، اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشنای است، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.	۸

تلاشی در مسیر موفقیت

۹	<p>با توجه به حدیث: «أَمَّا الْحَرَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجُعوا فِيهَا إِلَى رُوَاهِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حَجَجُوا عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ؛ و در مورد رویدادهای زمان به راویان ما رجوع کنید که آنان حجت من، بر شما بیند و من، حجت خداوند بر آنها می باشم.»</p> <p>به سوالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>(الف) این حدیث، فرمایش امام عصر(عج) در پاسخ سؤال «اسحاق بن یعقوب» درباره کدام موضوع است؟</p> <p>(ب) این حدیث، با کدام آیه درس «ارتباط معنایی» دارد؟</p> <p>پاسخ: [وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لَيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لَيَنْفَهُوا فِي الدِّينِ وَلَيَنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَخْذِرُونَ] «توبه، ۱۲۲»</p>
۱۰	<p>طبق روایات بالا، [روایت پیامبر اکرم(ص) و امام عصر(عج)]؛ مسلمانان در عصر غیبت امام، در کدام مسائل و احکام باید به فقیهه مراجعه کنند؟ پاسخ: نه تنها در احکام و مسائل «فردی» بلکه، در مسائل «اجتماعی» نیز باید به ایشان مراجعه کنند.</p>
۱۱	<p>طبق روایات بالا، [روایت پیامبر اکرم(ص) و امام عصر(عج)]؛ مراجعه در احکام و مسائل فردی و اجتماعی مسلمانان به فقیه، جز با چه چیزی میسر نیست؟ پاسخ: جز با؛ «نفی حاکمان طاغوت» و «تسکیل حکومت اسلامی به رهبری فردی فقیه»</p>
۱۲	<p>در دوره غیبت[کبری]، بنا به فرمان امام زمان(عج) و به نیابت از ایشان، فقهان واجد شرایط، کدام مسئولیت‌ها را بر عهده دارند؟ پاسخ: ۱) مرجعیت دینی ۲) ولایت ظاهري</p>
۱۳	<p>در دوره غیبت[کبری] امام زمان(عج)، چه کسانی دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهري» را بر عهده دارند و در حد توان خود، جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی، هدایت و رهبری می کنند؟ پاسخ: «فقیهان واجد شرایط»</p> <p>[نکته‌مهیم]: در یک جامعه‌هی توافق در یک زمان چند فقیه وجود داشته باشد و مرجعیت دینی مردم را به عهده بگیرند، لیکن در قسمت «ولایت ظاهري»، در هر عصر، فقط یک نفر به عنوان حاکم اسلامی از میان فقهاء، انتخاب می گردد.]</p>
۱۴	<p>«پیروی» یا «تقلید» را تعریف نمایید. پاسخ: کسانی که در احکام دین متخصص نیستند؛ برای آموختن احکام و قوانین آن به فقهان واجد شرایط (متخصص) مراجعه می کنند و احکام دین را از آنان می آموزند؛ به این شیوه مراجعه، «پیروی» یا «تقلید» می گویند.</p>
۱۵	<p>مراجعه به متخصص یک روش رایج «عقلی» است؛ یعنی چه؟</p> <p>پاسخ: یعنی، انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد، به متخصص آن مراجعه می کند.</p>
۱۶	<p>«موجع تقلید» به چه کسی گفته می شود؟ پاسخ: فقیهی که در مسائل و احکام دین، متخصص دارد و افراد غیر متخصص در این زمینه، به وی مراجعه می کنند و از وی تقلید می کنند.</p>
۱۷	<p>«تقلید در احکام» به چه معناست؟ پاسخ: «رجوع به متخصص است.»</p>
۱۸	<p>«ولی فقیه» به چه کسی اطلاق می گردد؟ پاسخ: از میان فقهاء، کسی که توافقی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده‌دار حکومت می شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می آورد. به فقیهی که این مسئولیت را بر عهده بگیرد، «ولی فقیه» اطلاق می گردد.</p>

۱۴۴	<p>دو عصر غیبت[کبری] امام زمان(عج)،دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولات ظاهری» چگونه ادامه و استمرار می‌باشد؟</p> <p>پاسخ: ۱) «مرجعیت دینی» در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می‌باید.</p> <p>۲) «ولات ظاهری» به صورت «ولات فقیه» استمرار پیدا می‌کند.</p>	۱۹
۱۴۴	<p>چهار مورد از شرایط «مرجع تقليد» را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) باتقوا باشد. ۲) عادل باشد. ۳) زمان‌شناس باشد. ۴) اعلم باشد.</p>	۲۰
۱۴۴	<p>☐ شناخت متخصص در احکام دین، مانند شناخت هر متخصص دیگر است. درست ☒ نادرست</p>	۲۱
۱۴۴	<p>برای شناخت مرجع تقليد واجد شرایط باید چه کاری را انجام دهیم؟</p> <p>پاسخ: باید «تحقيق کنیم»، همان‌طور که برای یافتن بهترین پزشک، معمار یا مهندس همین کار را انجام می‌دهیم.</p>	۲۲
۱۴۴	<p>راههای شناخت مرجع تقليد را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، پرسیم. ۲) یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.</p>	۲۳
۱۴۵	<p>شرایط ولی فقیه را نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) باتقوا باشد.</p>	۲۴
۱۴۵	<p>۳) زمان‌شناس باشد.</p> <p>۲) عادل باشد.</p> <p>۵) شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.</p> <p>۴) مدیر و مذیر باشد.</p>	
۱۴۵	<p>چرا مرجع تقليد و ولی فقیه باید «زمان‌شناس» باشند؟</p> <p>پاسخ: «تا بتوانند احکام دین را مناسب با نیازهای روز به دست آورند.»</p>	۲۵
۱۴۵	<p>چرا ولی فقیه، باید «مدیر و مذیر» و «شجاعت و قدرت روحی» داشته باشد؟</p> <p>پاسخ: باید مدیر و مذیر باشد؛ «تا بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.»</p> <p>باید شجاعت و قدرت روحی داشته باشد؛ «تا بدون واهمه و ترس، در برابر زیاده‌خواهی‌های دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی ترسید و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.»</p>	۲۶
۱۴۵	<p>حکومت و رهبری کدام فقیه، «مشروع» است و به چه معناست؟ پاسخ: فقیهی که [باتقوا، عادل، زمان‌شناس، مدیر و مذیر و شجاعت و قدرت روحی داشته باشد]. – یعنی «دین» به او اجازه «رهبری مردم» را داده است. در غیراین صورت، پیروی از دستورات وی، «حرام» است.</p>	۲۷
۱۴۵	<p>ولی فقیه، علاوه بر «مشروعیت دینی»، کدام ویژگی دیگر را نیز باید داشته باشد؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: «<u>مقبولیت</u>»؛ ایشان باید از جانب «مردم» پذیرفته شده باشد «تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش‌ببرد.»</p>	۲۸
۱۴۵	<p>تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر چه بایه‌هایی استوار است؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) مشروعیت[تأیید دین] ۲) مقبولیت[تأیید مردم]</p>	۲۹
۱۴۵	<p>چرا انتخاب «ولی فقیه» نمی‌تواند مانند انتخاب «مرجع تقليد» باشد؟</p> <p>پاسخ: زیرا ولی فقیه، «بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام» است.</p>	۳۰

۳۱	چرا نمی‌شود که هر کس به طور جداگانه برای خود «ولی فقیه» انتخاب کند؟	۱۴۵	پاسخ: زیرا اداره جامعه، تنها با «یک مجموعه قوانین» و «یک رهبری» امکان پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج و مرچ و تفرقه و پراکندگی بیش می‌آید و این، یک امر روشن و بدینه در نظام‌های سیاسی دنیاست.
۳۲	مردم در انتخاب ولی فقیه، باید به صورت «فردی» اقدام کنند، با «دسته جمعی» توضیح دهد.	۱۴۵	پاسخ: مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت «دسته جمعی» اقدام کنند و فقیهی را که شرایط رهبری دارد، با آگاهی و شناخت پذیرند، به وی اعتماد کنند و رهبری جامعه را به وی بسپارند.
۳۳	انتخاب ولی فقیه در کشور ما چگونه انجام می‌گیرد و مردم از چه طریقی در انتخاب ایشان، دخالت دارند؟ توضیح دهد.	۱۴۵	پاسخ: به دو صورت انجام می‌گیرد: ۱) مستقیم ۲) غیر مستقیم. ۱) در روش مستقیم؛ مردم کشور ما در زمان انقلاب اسلامی با حضور در اجتماعات و راه‌پیمایی‌های سراسری، ولايت «امام خمینی(ره)» را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند. ۲) در روش غیرمستقیم؛ در این روش، بنابر «قانون اساسی» مردم ابتدا «نمایندگان خبره خود» را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان نیز، از میان «فقها» آن کسی را که برای رهبری شایسته ترشیخیص دهند، به جامعه اعلام می‌کنند. بر این مبنای بود که پس از رحلت امام خمینی(ره): «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای» مسئولیت رهبری جامعه را بر عهده گرفت.
۳۴	فقیهی که رهبری مردم را بر عهده داشته باشد، تا چه زمانی این مسئولیت را بر عهده خواهد داشت و تشخیص این امر، بر عهده کدام نهاد در کشور است؟ پاسخ: «تا زمانی که شرایط رهبری را داشته باشد» - «مجلس خبرگان».	۱۴۶	
۳۵	چهار مورد از وظایف رهبر جامعه اسلامی [ولی فقیه] که از قرآن کریم، روایات و سیره مخصوصین (علیهم السلام) به دست می‌آید را بنویسید. پاسخ: ۱) تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲) حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳) تصمیم‌گیری بر اساس مشورت ۴) ساده زیستی	۱۴۶	
۳۶	عبارت: «رهبر جامعه اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.» بدکدامیک از وظایف رهبر [ولی فقیه] اشاره دارد؟ پاسخ: «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه»	۱۴۶	
۳۷	از وظایف رهبر [ولی فقیه]، «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان است» آن را توضیح دهد.	۱۴۶	پاسخ: کشورهای بیگانه، به خصوص قدرت‌های بزرگ، همواره در صدد سلطه بر کشورهای دیگرند و از روش‌های مختلف برای رسیدن به این هدف استفاده می‌کنند. یکی از روش‌های آنان، «فسار اقتصادی و روانی» است. رهبر با دعوت مردم به «استقامت و پایداری» و «بستن راه‌های سلطه»، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.
۳۸	از وظایف رهبر [ولی فقیه]، «تصمیم‌گیری بر اساس مشورت است» آن را شرح دهد.	۱۴۶	پاسخ: از آن جا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره‌گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان می‌سرد است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیمهای لازم را بگیرد. امروزه در جامعه‌ما، علاوه بر انسان‌نهادهای مختلفی هستند که به صورت پیوسته به رهبری مشورت می‌دهند. مانند: «جمع‌ تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی امنیت ملی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و شورای عالی حوزه‌های علمیه».

۱۴۶	۳۹	<p>از وظایف رهبر اولیٰ فقیه، «ساده‌زیستی است» آن را شرح دهد.</p> <p>پاسخ: ترجمه دنبال توسعه مال و ثروت و تشکیل یک زندگی اشرافی و تجملاتی حتی از طریق مشروع، نیست. اگرچه امروزه زندگی اشرافی رؤسای جمهور و پادشاهان از قبیل داشتن خانه‌های گران قیمت، استفاده از بهترین سرویس‌ها و مبلمان در خانه، استراحت و تفریح در زیباترین سواحل و جزایر دنیا، داشتن ده‌ها اتومبیل شیک، برگزاری مهمانی‌های بزرگ‌ترین و شرکت در مجالس لهو، با هزینه شخصی یا با استفاده از اموال عمومی، یک امر عادی است، اما رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.</p>
۱۴۷	۴۰	<p>رهبر جامعه اسلامی، و همیری چه کسانی را بر عهده دارد؟</p> <p>پاسخ: کسانی که می‌خواهند راه «رسانگاری» را در سایه «قوانين اسلام» بیپایند.</p>
۱۴۷	۴۱	<p>آیا مسئولیت رهبری جامعه اسلامی، مانند سایر رهبران دیگر جوامع است؟ توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: خیر بله! «متفاوت» است؛ مردم نیز نگاهی «متفاوت» به رهبری دارند. رهبری آنان پیشوازی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت، سایر مردم را به پیمودن راه فرا می‌خواند. مردم نیز تلاش می‌کنند با همت و پشتکار خود، وی را همراهی کنند و قافله‌سالار را در همه عرصه‌ها و به خصوص در آنجا که سختی‌ها بروز می‌کنند، تنها نگذارند.</p>
۱۴۷	۴۲	<p>در نظام و حکومت اسلامی، چه چیزی پایه و اساس بیشرفت است و بدون آن حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت؟</p> <p>پاسخ: «مشارکت و همراهی مردم» [حضور و مشارکت مردم]</p>
۱۴۸	۴۳	<p>مردم نسبت به رهبر مسئولیت‌هایی دارند، آن‌ها را نام ببرید. (ذکر ۴ مورد کافی است)</p> <p>پاسخ: ۱) [حفظ] وحدت و همبستگی اجتماعی ۲) استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۴) مشارکت در نظام همگانی ۵) اولویت دادن به اهداف اجتماعی</p>
۱۴۷	۴۴	<p>از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی، «[حفظ] وحدت و همبستگی اجتماعی» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: همان‌طور که تفرقه و پراکندگی، به سرعت یک حکومت را از پای در می‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند، همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.</p>
۱۴۷	۴۵	<p>از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی، «استقامت و پایداری در برابر مشکلات است» آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبرو می‌شود؛ همان‌گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت. پس، مردم باید با استقامت خود، فرحت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر فراهم کنند.</p>
۱۴۷	۴۶	<p>«افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی»، از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی است؛ آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، «ضروری» است. ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیش ترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه افکنایه آنان بزنیم و خود کمترین اسیب را بینیم. ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، می‌تواند یکی از معیارهای درستی یا نادرستی عملکرد ما باشد.</p>

۱۴۸	<p>از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی، «مشارکت در نظارت همگانی» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: بر اساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسؤول‌اند و مانندسوارشدنگان در یک کشتی‌اند. اگر گناهاتی در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب نمی‌شوند، بلکه همه کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده‌اند نیز باید پاسخگو باشند. بنابراین، همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کس، وظیفه «امر به معروف و نهی از منکر» را بارو شهای درست انجام دهیم. این مشارکت سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بباید و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه «آسان‌تر» شود.</p>	۴۷																		
۱۴۸	<p>«اولویت دادن به اهداف اجتماعی» از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی است، آنرا توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: در برخی موارد که اهداف و ارمنان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند. این عمل، به طور «غیرمستقیم» سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتواند در اداره جامعه موفق‌تر باشند.</p>	۴۸																		
۱۴۹	<p>«کارگزاران» چه کسانی هستند؟ پاسخ: همان «مدیران» و «مسئولان جامعه» هستند که امروزه امور سه قوه؛ [مقننه، مجرمه و قضائیه] را بر عهده دارند. در واقع «کارگزاران»، یاران و کمک‌کنندگان به رهبرند.</p>	۴۹																		
۱۴۹	<p>اگر کارگزاران جامعه اسلامی، وظیفه خود را به درستی بشناسند و به درستی هم «اجرا کنند»، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟</p> <p>پاسخ: اعتماد مردم به حکومت، روز به روز «افزایش» می‌باید.</p>	۵۰																		
۱۴۹	<p>عملکرد غلط کارگزاران در جامعه اسلامی، سبب چه نتیجه‌ای خواهد شد؟</p> <p>پاسخ: سبب «افزایش و انبساطه شدن مشکلات» و «ناکارآمدی حکومت» خواهد شد.</p>	۵۱																		
۱۴۹	<p>امیر المؤمنین علی (ع) در «عهدنامه مالک اشتر»، حکیمانه و عالمانه مسئولیت چه کسانی را بیان کرده است و هر کس آن را مطالعه کند، به چه چیزی بی‌می‌برد؟</p> <p>پاسخ: «کارگزاران» - «به عظمت فکر و درایت امام علی (ع) در کشورداری پی‌می‌برد».</p>	۵۲																		
۱۵۰	<p>جدول زیر را که درباره «عهدنامه مالک اشتر» است؛ کامل نمایید:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: yellow;">علت پیشنهاد آن وظیفه</th> <th style="text-align: center; background-color: yellow;">وظیفه کارگزار</th> <th style="text-align: center; background-color: yellow;">ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>چون مردم یا برادران دینی تو هستند یا در آفرینش همانند تو [انسان] هستند.</td> <td>با همه دوست و مهربان باش؛</td> <td style="text-align: center;">۱</td> </tr> <tr> <td>زیرا با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو اسیب نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.</td> <td>رضایت عموم را بر خواص، برتری بدده؛</td> <td style="text-align: center;">۲</td> </tr> <tr> <td>زیرا مردم عیب‌هایی دارند و رهبر جامعه، باید بیش از همه درینها کردن آن‌ها بکوشد.</td> <td>عیب‌جویان را از خود دور کن؛</td> <td style="text-align: center;">۳</td> </tr> <tr> <td>زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به «عدالت» نیازمندند.</td> <td>مسئولیت دادن به افرادی مورد اعتماد که درباره طبقات محروم تحقیق کنند و به وی گزارش دهند؛</td> <td style="text-align: center;">۴</td> </tr> <tr> <td>زیرا دشمن‌گاهی از این راه [بیمان شکنی]، تو را غافل‌گیر می‌کند.</td> <td>در صورت بیمان با دشمن، از بیمان شکنی وی غافل نباش؛</td> <td style="text-align: center;">۵</td> </tr> </tbody> </table>	علت پیشنهاد آن وظیفه	وظیفه کارگزار	ردیف	چون مردم یا برادران دینی تو هستند یا در آفرینش همانند تو [انسان] هستند.	با همه دوست و مهربان باش؛	۱	زیرا با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو اسیب نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.	رضایت عموم را بر خواص، برتری بدده؛	۲	زیرا مردم عیب‌هایی دارند و رهبر جامعه، باید بیش از همه درینها کردن آن‌ها بکوشد.	عیب‌جویان را از خود دور کن؛	۳	زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به «عدالت» نیازمندند.	مسئولیت دادن به افرادی مورد اعتماد که درباره طبقات محروم تحقیق کنند و به وی گزارش دهند؛	۴	زیرا دشمن‌گاهی از این راه [بیمان شکنی]، تو را غافل‌گیر می‌کند.	در صورت بیمان با دشمن، از بیمان شکنی وی غافل نباش؛	۵	۵۳
علت پیشنهاد آن وظیفه	وظیفه کارگزار	ردیف																		
چون مردم یا برادران دینی تو هستند یا در آفرینش همانند تو [انسان] هستند.	با همه دوست و مهربان باش؛	۱																		
زیرا با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو اسیب نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.	رضایت عموم را بر خواص، برتری بدده؛	۲																		
زیرا مردم عیب‌هایی دارند و رهبر جامعه، باید بیش از همه درینها کردن آن‌ها بکوشد.	عیب‌جویان را از خود دور کن؛	۳																		
زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به «عدالت» نیازمندند.	مسئولیت دادن به افرادی مورد اعتماد که درباره طبقات محروم تحقیق کنند و به وی گزارش دهند؛	۴																		
زیرا دشمن‌گاهی از این راه [بیمان شکنی]، تو را غافل‌گیر می‌کند.	در صورت بیمان با دشمن، از بیمان شکنی وی غافل نباش؛	۵																		

صفحه	درس بازدهم: «عزت نفس»	ردیف
۱۵۶	یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، ..... «است. پاسخ: «تقویت عزت نفس»	۱
۱۵۶	عزت از صفاتی است که قرآن کرده، بیش از ۹۵ بار خداوند را به آن توصیف کرده است. درست ☒ نادرست ☐	۲
۱۵۶	طبق دیدگاه معصومین (علیهم السلام)، اگر صفت «عزت» [که از ارکان فضایل اخلاقی است] در وجود ما شکل بگیرد چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟ پاسخ: «ما نج بسیاری از زیستی‌ها خواهد شد.»	۳
۱۵۷	«عزت» به چه معناست؟ پاسخ: به معنای «نفوذناپذیری» و «تسليمه بودن» است.	۴
۱۵۷	وقتی می‌گوییم خداوند «عزیز» است؛ به چه معناست؟ پاسخ: یعنی؛ «کسی نمی‌تواند او را مغلوب کند و در اراده او نفوذ نماید.»	۵
۱۵۷	«ذلت» در مقابل کدام واژه استفاده می‌شود و به چه معناست؟ پاسخ: «عزت»؛ و به معنای «شکست‌پذیری و مغلوب و تسليم بودن» است.	۶
۱۵۷	به کسی که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد و تسليم نمی‌شود؛ چه چیزی اطلاق می‌گردد؟ چرا؟ پاسخ: «انسان عزیز»؛ چون زیر بار عملی که روحش را از رده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.	۷
۱۵۷	«انسان ذلیل» به چه کسی گفته می‌شود؟ پاسخ: کسی که در برابر مستکبران و زورگویان شن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ همچنین تسليم هوی و هوس خویش می‌شود، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوه کند.	۸
۱۵۷	در هر کدام از آیات زیر، راه‌دستیابی به «عزت» را بیان نماید: ۱) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلَلَهُ الْعِزَّةُ جَمِيعًا: هُوَ كَسْ عَزَّتْ مَنْ خَوَاهِدَ، [یداند] كَه هُوَ جَه عَزَّتْ أَسْتَ، از آن خدا است.» پاسخ: «وصل کردن خود به سرچشمه عزت، یعنی [خداآند]» ۲) «لَذِينَ أَخْسَنُوا الْخَيْرَ وَزَيَادَةً وَلَا يَرْغُفُ عَوْنَاحُهُمْ قَتْرُ وَلَا ذَلَّةً: بِرَأْيِ كَسَانِي كَه نِيكُوكَارِي بِسَهْكَرَنَدَ، بِلَادَشِ نِكَ وَچِيزِ فَزُونِ تَرَ است و بِرَجَهَ آنانِ غَبَارِ خوارِ و ذَلَّتْ نَمِيَ نَشِينَد.» پاسخ: «نِيكُوكَارِي بِسَهْكَرَنَدَ» ۳) «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءً سَيِّئَةً بِمِثْلِهَا وَتَرْخَفُهُمْ ذَلَّةً: آنانِ که بِسَهْكَرَنَدَ، جَزَاءِ بَدِيهِ اَنْذَارَهُ عَوْنَاحِهِ مَنِيَ بَسَنَدَ و بِرَجَهَ آنانِ غَبَارِ ذَلَّتْ مَنِي نَشِينَد.» پاسخ: «دوری کردن از انجام بَدِيهِهَا»	۹

۱۵۸	<p>راههای تقویت عزّت را فقط نام ببرید. [قرآن کریم و سیره مخصوصین (علیهم السلام)، جدراههای را برای تقویت عزّت بیان می‌کنند؟]</p> <p>پاسخ: ۱) شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک ۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او</p>	۱۰
۱۵۸	<p>از راههای تقویت عزّت «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک است» آن را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: اگر کالای گران قیمتی مانند، طلا داشته باشیم، اما ارزش و قیمت آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم. اما اگر ارزشش را بدانیم، آن را «عزیز» می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهای معادل آن را به دست می‌آوریم.</p>	۱۱
۱۵۸	<p>خداؤند جایگاه ما انسان‌ها را در خلقت بیان می‌کند و می‌فرماید: «ما، فرزندان آدم را کرامت بخسیدیم... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» این فرمایش خدا، با کدامیک از راههای تقویت عزّت «ارتباط» دارد؟</p> <p>۱) شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک ۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او</p>	۱۲
۱۵۹	<p>فرمایش خداوند در خطاب به انسان: «ای فرزند آدم! این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» به کدام یک از راههای تقویت عزّت اشاره دارد؟ توضیح دهید. پاسخ: «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک»؛ خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی بس وسعت همه آسمان‌ها و زمین برایش آماده کرده است. بهشتی که در آن انسان به هر ارزویی که تمدن می‌کند، می‌رسد؛ حتی به آن زیبایی‌هایی که خودش نمی‌شناسد و خدا می‌داند، دست‌می‌یابد.</p>	۱۳
۱۵۹	<p>این فرمایش امیر المؤمنین علی (ع): «أَنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ لَا جِثْنَةٌ فِلَّا تَبَيَّنُوا إِلَّا بِهَا؛ هُمَّا بِهَا يَرِي جَانِ شَمَاجِزَ</p> <p>بهشت نیست؛ بس [خود را] به کمتر از آن نفوشید.» با کدام یک از راههای تقویت عزّت «ارتباط» دارد؟</p> <p>پاسخ: «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک»</p>	۱۴
۱۵۹	<p>کدامیک از موارد زیر، با «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک» که کی از راههای تقویت عزّت است، ارتباط ندارد؟</p> <p>۱) همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفوشید ۲) ای فرزند آدم! این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم ۳) بنده کسی مثل خودت نباش؛ زیرا خداوند، تو را آزاد آفریده است ۴) ما فرزندان آدم را کرامت بخسیدیم... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم</p>	۱۵
۱۵۹	<p>از راههای تقویت عزّت، توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او و را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمہ و منبع همه قدرت‌ها و عزّت‌هاست. او وجود «شکست‌ناپذیر» است که هیچ کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کسی به دنبال عزّت است باید خود را به این سرچشمہ وصل کند. امام علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزّت خود را در «بندگی خدا» یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است و در نتیجه؛ غیر خدا در نظر آنان کوچک شد.»</p>	۱۶
۱۵۹	<p>با توجه به فرمایش امیر المؤمنین حضرت علی (ع): «خالق جهان در نظر آنان عظیم است و در نتیجه، غیر خدا در نظر آنان کوچک شد.» بنویسید؛ وقتی که انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید چه نتایجی برای وی دارد؟ پاسخ: به طور طبیعی؛</p> <p>۱) تسليم خدا می‌شود. ۲) بندگی او را می‌بذرید. ۳) در مقابل غیر خدا، عزیز و تسليم‌ناپذیر باقی می‌ماند.</p>	۱۷

۱۵۹	جمله امیر المؤمنین علی(ع) که در آن می فرماید: «بندۀ کسی مثل خودت نباش؛ زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» با کدام یک از راههای تقویت عزت «ارتباط» دارد؟ ☐ ۱) شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بیهای اندک ☒ ۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او	۱۸												
۱۶۰	پیشوايان ما چگونه توافقستند در ساخت قبور شرایط، عزت‌مندانه زندگی‌گشتن و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند؟ و اين مطلب با کدام يك از آيات درس، ارتباط پيش‌تری دارد؟ <p style="text-align: center;">پاسخ: «با تکيه بر بندگي خداوند و پيوند با او» - «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلَلَهُ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»</p>	۱۹												
	جدول زير که معرف «اسوههای عزت در برابر ستمگران» است را کامل کنید:	۲۰												
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #ffffcc;"> <th style="text-align: center; padding: 5px;">کار عزت‌مندانه ايشان</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">شرح واقعه</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">اسوه عزت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 10px;">فرمود: اگر اینان [بزرگان شهر] مکه که به ايشان، وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛</td> <td style="padding: 10px;">وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛</td> <td style="padding: 10px;">پیامبر اکرم(ص)</td> </tr> <tr> <td style="padding: 10px;">فرمود: «مرگ با عزت از زندگی با ذلت، بهتر است.»</td> <td style="padding: 10px;">زماني که يزدييان با ييش از سى هزار جنگجو، ايشان را محاصره کردند و از او خواستند که زير بار بيعت با يزيد برود؛</td> <td style="padding: 10px;">امام حسین(ع)</td> </tr> <tr> <td style="padding: 10px;">[حضرت زينب(س)] با قدرت فرمود: «در اين واقعه، جز زيبايی نديدم.»</td> <td style="padding: 10px;">در حالی که انبوه مصائب و سختی را تحمل کرده بود، در پاسخ به جمله تحقير آميز عبيدا... بن زياد، حاكم کوفه که گفت: ديدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟</td> <td style="padding: 10px;">حضرت زينب(س)</td> </tr> </tbody> </table>	کار عزت‌مندانه ايشان	شرح واقعه	اسوه عزت	فرمود: اگر اینان [بزرگان شهر] مکه که به ايشان، وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛	وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛	پیامبر اکرم(ص)	فرمود: «مرگ با عزت از زندگی با ذلت، بهتر است.»	زماني که يزدييان با ييش از سى هزار جنگجو، ايشان را محاصره کردند و از او خواستند که زير بار بيعت با يزيد برود؛	امام حسین(ع)	[حضرت زينب(س)] با قدرت فرمود: «در اين واقعه، جز زيبايی نديدم.»	در حالی که انبوه مصائب و سختی را تحمل کرده بود، در پاسخ به جمله تحقير آميز عبيدا... بن زياد، حاكم کوفه که گفت: ديدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟	حضرت زينب(س)	
کار عزت‌مندانه ايشان	شرح واقعه	اسوه عزت												
فرمود: اگر اینان [بزرگان شهر] مکه که به ايشان، وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛	وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه به پیامبر اکرم(ص) از سوی بزرگان این شهر در حالی که ايشان در آن هنگام در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بسود و جز حضرت ابوطالب(ع) و حضرت خدیجه(س) و یارانی اندک و فقیر، پشتواههای نداشت؛	پیامبر اکرم(ص)												
فرمود: «مرگ با عزت از زندگی با ذلت، بهتر است.»	زماني که يزدييان با ييش از سى هزار جنگجو، ايشان را محاصره کردند و از او خواستند که زير بار بيعت با يزيد برود؛	امام حسین(ع)												
[حضرت زينب(س)] با قدرت فرمود: «در اين واقعه، جز زيبايی نديدم.»	در حالی که انبوه مصائب و سختی را تحمل کرده بود، در پاسخ به جمله تحقير آميز عبيدا... بن زياد، حاكم کوفه که گفت: ديدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟	حضرت زينب(س)												
۱۶۱	انسان در برابر تمايلات چگونه می‌تواند ایستادگی کند؟ توضیح دهد. <p>پاسخ: با «تمرین»؛ هر انسانی در درون خود، گاه و بی گاه با تمايلات و خواسته‌هایی روبرو می‌شود که پاسخ مثبت دادن به آن‌ها، عزت نفس را «ضعيف» می‌کند و انسان را به سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد. حال اگر اين پاسخگوبي ادامه يابد، خواری و ذلت، انسان را احاطه می‌کند به طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمی‌کند و به سرعت تسلیم می‌شود.</p>	۲۱												
۱۶۱	بهترین زمان برای پاسخ منفي دادن به تمايلات گاه و بی گاه، کدام است؟ توضیح دهد. <p>پاسخ: «نوجوانی» و «جوانی»؛ انسانی که در این دوره سیستم بدست می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ريسه‌دار نشده است و به تعیير پیامبر اکرم(ص)، چنین کسی به اسمان تزدیک تر است. يعني، «گرايش به خوبی‌ها در وي قوي تر است». بنابراین؛ نوجوان و جوان، بهتر از هر آدمي می‌توانند ایستادگی در برابر تمايلات منفي را تمرین کند و عزت نفس خود را تقویت کنند.</p>	۲۲												

۱۶۱	<p>پاسخ به کدام سؤال، می‌تواند راهگشای مناسب ما برای رسیدن به عزت و دوری از ذلت باشد؟ پاسخ: «ریشه تمایلات[گاه و بی‌گاه] در وجود انسان چیست؟»</p>	۲۳										
۱۶۱	<p>انسان دارای چند دسته تمایلات است؟ پاسخ: دو دسته؛ ۱) عالی ۲) دانی</p>	۲۴										
۱۶۱	<p>«تمایلات عالی» انسان را توضیح دهد. پاسخ: تمایلات عالی و برتر مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و خشن خلق، که مربوط به بعد «معنوی و الهی» انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات، احساس موققیت و کمال می‌کنیم و از آن‌ها لذت می‌بریم.</p>	۲۵										
۱۶۱	<p>«تمایلات دانی» انسان را توضیح دهد. پاسخ: تمایلات مادی، مانند تمایل به ثروت، غذاهای لذیذ، زیورالات و رفاه مادی، که مربوط به بعد «حسوانی و دنیابی» انسان است و وقتی به این تمایلات دست می‌باییم، از آن‌ها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم. انسان‌ها به طور طبیعی، به این قبیل امور میل دارند و علاقه نشان می‌دهند؛ زیرا این‌ها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی، سخت و مشکل می‌شود.</p>	۲۶										
۱۶۱	<p>آیا تمایلات بعد «حسوانی و دنیابی» در ذات خود «بعد» هستند؟ خیر، اما نسبت به تمایلات بعد «معنوی و الهی»، بسیار ناچیز و پایین ترند و قابل مقایسه با آن تمایلات نیستند.</p>	۲۷										
۱۶۱	<p>تمایلات بعد «حسوانی و دنیابی» چه زمانی «بعد» می‌شوند؟ پاسخ: زمانی که انسان، این تمایلات را «اصل و اساس زندگی خود» قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آن‌ها باشد و از تمایلات «معنوی و الهی»، غافل بماند.</p>	۲۸										
۱۶۱	<p>حد و مرز توجه به تمایلات بعد «حسوانی و دنیابی» را چه کسی می‌داند؟ توضیح دهد. پاسخ: «خداآوند»؛ اوست که با احکام خود، چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آن‌ها، به «رشد و کمال واقعی خود» برسد.</p>	۲۹										
۱۶۱ و ۹	<p>هر انسانی در درون خود با چند دعوت روبرو است؟ پاسخ: «دو دعوت»:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتیر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم تا تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها، وجودمان را فرا بگیرد.</td> <td style="width: 50%;">نفس‌لوامه</td> <td style="width: 50%;">نفس‌لوجدان</td> <td style="width: 50%;">دعوت عقل و وجودان</td> <td style="width: 50%;">۱</td> </tr> <tr> <td style="border-top: none;">از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بعد‌حسوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.</td> <td style="border-top: none;">نفس‌انماره</td> <td style="border-top: none;">نفس‌هوس</td> <td style="border-top: none;">دعوت هوی و هوس</td> <td style="border-top: none;">۲</td> </tr> </table>	از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتیر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم تا تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها، وجودمان را فرا بگیرد.	نفس‌لوامه	نفس‌لوجدان	دعوت عقل و وجودان	۱	از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بعد‌حسوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.	نفس‌انماره	نفس‌هوس	دعوت هوی و هوس	۲	۳۰
از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتیر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم تا تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها، وجودمان را فرا بگیرد.	نفس‌لوامه	نفس‌لوجدان	دعوت عقل و وجودان	۱								
از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بعد‌حسوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.	نفس‌انماره	نفس‌هوس	دعوت هوی و هوس	۲								
۱۶۲	<p>انسانی که به هوی و هوس پاسخ «ثبت‌مندی دهد و تسلیم آن می‌شود» چه نتایجی برای وی دارد؟ توضیح دهد. پاسخ: قدم در «وادی ذلت» گذاشته و از مسیر رشد بازمی‌ماند. پس از این مرحله است که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیرا بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آن‌ها هم می‌شود. بنابراین، کسی که در مقابل دیگران نشان به ذلت می‌دهد، ابتدا در «درون خود» شکست‌خورده و تسلیم‌شده و سپس مغلوب «зорگویان» و «قدرتمندان» گردیده و تابع خواسته‌های آنان شده است.</p>	۳۱										

۳۲

تحقیقات نشان می‌دهد که اکثر « مجرمان و گناهکاران » و « انسان‌های مفید و نیکوکار جامعه »؛ چه کسانی هستند؟

۱۶۲

پاسخ: اکثر مجرمان و گناهکاران افرادی « فاقد عزت نفس » هستند یا « عزت نفس بسیار پایینی » دارند، در حالی که اکثر انسان‌های مفید و نیکوکار جامعه، « دارای عزت نفس بالایی » می‌باشند و « کمتر مرتكب گناه » می‌شوند.

صفحه	درس دوازدهم: «بیوند مقدس»	ردیف
۱۶۸	طبق فرمایش نبی عکرّم اسلام حضرت محمد(ص)، «هیچ بنایی نزد خدا، محبوب‌تر از ..... نیست.» پاسخ: «ازدواج»	۱
۱۶۸	مقدس‌ترین نهاد و بنای اجتماعی نزد خدا، کدام است؟ توضیح دهید. پاسخ: «خانواده»؛ این نهاد، با ازدواج زن و مرد به وجود می‌آید و با آمدن فرزندان کامل‌می‌شود. با تولد فرزندان، زن و مرد، مادر و پدر بودن را تجربه می‌کنند و فرزندان را در دامان خود پرورش می‌دهند.	۲
۱۷۰	آیا کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «فاس» در قرآن گریم؛ اختصاص به جنس خاص [زن یا مرد] دارد؟ جرا؟ پاسخ: <u>خبر</u> ؛ به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود؛ زیرا حقیقت انسان را «روح» او تشکیل می‌دهد و روح انسان، نه مذکور است و نه مؤنث.	۳
۱۷۰	زنان و مردان، چگونه می‌توانند به «قرب الهی» و «بهشت جاوید» برسند؟ پاسخ: آن‌ها به عنوان افراد «نوع بشر»، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با پهنه‌گیری از آن ویژگی‌ها می‌توانند به هدف مشترک، یعنی «قرب الهی» و «بهشت جاوید» برسند.	۴
۱۷۱	خداآوند، زن و مرد را به گونه‌ای آفریده که «زوج» یکدیگر باشند، یعنی چه؟ پاسخ: «یعنی در کنار هم قرار گیرند و یکدیگر را کامل کنند.»	۵
۱۷۱	خصوصیت مشترک و خصوصیت متفاوت «زن و مرد را بنویسید. پاسخ: در «ویژگی‌های انسانی» با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت «خصوصیات جسمی» با هم متفاوتند. البته، این تفاوت‌ها به گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است.	۶
۱۷۱	آیا تفاوت میان زن و مرد، به معنی برتری یکی بر دیگری است؟ جرا؟ پاسخ: <u>خبر</u> ؛ زیرا برتری هر کس نزد خدا، به «تقواست» و هر انسانی می‌تواند آن را در وجود خود «پرورش» دهد.	۷
۱۷۱	تفاوت‌های میان زن و مرد، به چه جهت است؟ توضیح دهید. پاسخ: به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آن‌ها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک «خانواده متعادل» را پدید آورند.	۸
۱۷۱	خداآوند، «توافقنده عاطفی بالای زنان» و «قدرت جسمی بیشتر مردان» را برای چه چیزی در آن‌ها قرار داده است؟ پاسخ: تا؛ «زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد» و «مرد با کارکردن، نان آور خانواده باشد.»	۹
۱۷۳	انسان، چه زمانی وارد مرحله «مسنولیت‌پذیری» می‌شود؟ توضیح دهید. پاسخ: زمانی که بس سن بلوغ و دوره جوانی برسد؛ وی در این دوره، این شایستگی را بس دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار بگیرد و از هم اکنون برای سعادت خود و خانواده‌ای که در آینده نزدیک تشکیل خواهد داد، برنامه‌ریزی نماید.	۱۰

۱۷۳	<p> مهمترین برنامه‌هایی که در مورد «تشکیل خانواده» وجود دارد را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ ۲) مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده ۳) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب ۴) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد</p>	۱۱
۱۷۳	<p>از میان مهمترین برنامه‌های تشکیل خانواده، تقویت عفاف و پاکدامنی را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: دوره بلوغ تا ازدواج، یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است و دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی است. اگر نوجوان و جوان، این دوره را با پاکی و پاکدامنی بگذارند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوهه به فحشا و گناه نشده باشد، راه رسیدن به «بهشت» را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.</p>	۱۲
۱۷۳	<p>چرا قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد قبل از ازدواج، حتیماً «عفاف» بیشه کنند؟</p> <p>پاسخ: «تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد.»</p>	۱۳
۱۷۴	<p>چرا قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیرشرعی [جه پنهان، چه آشکار] با جنس مخالف نباشند؟</p> <p>پاسخ: زیرا که: ۱) ضرر و زیان آن تا قیامت، دامن گیر آنان خواهد شد. ۲) در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.</p>	۱۴
۱۷۴	<p>هر جوان به طور فطری خواستار ازدواج با چه کسی است؟</p> <p>پاسخ: کسی که: ۱) قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده باشد. ۲) رابطه غیر شرعی با جنس مخالف نداشته است.</p>	۱۵
۱۷۴	<p>چرا هر کس خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد؟</p> <p>پاسخ: زیرا نظام هستی بر «عدالت» استوار است. عمل هر کس، عکس العملی دارد که «قسمتی» از آن در این جهان، ظاهر می‌شود و «تمام آن» در جهان آخرت.</p>	۱۶
۱۷۴	<p>شایسته است که به تدریج درباره هدف خود از ازدواج فکر کنیم و هوشمندانه وارد این مرحله از زندگی شویم.</p> <p>درست ☒ نادرست ☐</p>	۱۷
۱۷۵	<p>چهار مورد از اهدافی که برای تشکیل خانواده در متون دینی ذکر شده است را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) پاسخ به نیاز جنسی ۲) انس با همسر ۳) رشد و پرورش فرزندان ۴) رشد اخلاقی و معنوی</p>	۱۸
۱۷۵	<p>از اهدافی که برای تشکیل خانواده در متون دینی ذکر شده «پاسخ به نیاز جنسی است»، آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: «ابتدا بین زمینه ازدواج، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان مرد و زن ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده سوق می‌دهد. بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن، به یک «آرامش روانی» می‌رسند.</p>	۱۹
۱۷۵	<p>از اهدافی که برای تشکیل خانواده در متون دینی ذکر شده «انس با همسر است»، آن را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: هر یک از زن و مرد، علاوه بر نیاز جنسی، نیازمند بشه زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز پس از بلوغ آشکار می‌شود. این نیاز، به گونه‌ای است که اگر فردی از راههای نامشروع آن را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و نارامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.</p>	۲۰

۱۷۵	<p>از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «رشد و پرورش فرزندان» را سرح دهد.</p> <p>پاسخ: خانواده، بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود. فرزند، ثمرة پیوند مرد و زن و تحکیمی بخش وحدت روحی آن هاست. آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند. کدام افتخار بالاتر از آن که خداوند، تربیت و پرورش چند تن از بندگان خود را به پسر و مادر سپرده است و احترام و اطاعت از والدین را هم ردیف «طاعت و عبودیت خود» قرار داده است.</p>	۲۱
۱۷۵	<p>از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «رشد اخلاقی و معنوی» را سرح دهد.</p> <p>پاسخ: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مُدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.</p>	۲۲
۱۷۵	<p>اولین کشش و جاذبه میان مرد و زن، که آنان را به سوی تشکیل خانواده سوق می‌دهد؟ کدام است؟</p> <p>(۱) پاسخ به نیاز جنسی ■ (۲) اتس با همسر □ (۳) رشد و پرورش فرزندان □ (۴) رشد اخلاقی و معنوی □</p>	۲۳
۱۷۵	<p>بس از تعیین هدف ازدواج، چه چیزی مطرح می‌شود؟ پاسخ: «انتخاب همسر مناسب».</p>	۲۴
۱۷۵	<p>طبق مقررات اسلامی، رضایت‌کامل چه کسانی برای ازدواج «ضروری» است و اگر عقدی به‌зор، انجام بکری‌دَچه حکمی دارد؟</p> <p>پاسخ: «پسر و دختر» - «باطل» است و «مشروعيت» ندارد.</p>	۲۵
۱۷۵ ۹	<p>رابطه «انتخاب همسر» و «مسئولیت آینده» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال، مسئولیت‌آور است. برای موفق شدن در این مسئولیت، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد. همواره دیده‌ایم که علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. این سخن امام علی(ع) مربوط به مواردی از همین قبيل است: «حب الشَّيْء يُحْمِي و يُصْمِّم؛ علاقة [شديدة] به چیزی، أدم را كور و كر می‌کند».</p>	۲۶
۱۷۶	<p>چرا بیشواستان دین از ما خواسته‌اند که در مورد انتخاب همسر آینده، با پدر و مادر خود «مشورت» کنیم؟</p> <p>پاسخ: «تا به انتخابی درست برسیم»؛ پدر و مادر به علت محبت به فرزند، معمولاً مصلحت و خوبیخانی او را در نظر می‌گیرند و به علت تجربه و پختگی‌شان، بهتر می‌توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.</p>	۲۷
۱۷۶	<p>بدران و مادران، نایاب نظر خود را بر فرزندانشان تحمیل کنند و آن‌ها را به ازدواجی ناخواسته بکشانند.</p> <p>درست ■ نادرست □</p>	۲۸
۱۷۶	<p>شایسته است خانواده «چکونه محیطی باشد؟ چرا؟» پاسخ: «محیط هم‌دلی، اعتماد به بزرگترها و شنیدن نظرات یکدیگر»</p> <p>- «تا بهترین تصمیم‌ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود».</p>	۲۹
۱۷۶	<p>از نظر قرآن‌کریم؛ مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست؟</p> <p>پاسخ: «با ایمان بودن اوست».</p>	۳۰
۱۷۶	<p>هر قدر «ایمان» یک فرد، «قوی‌تر» باشد، شایستگی وی برای همسری «.....» خواهد بود.</p> <p>پاسخ: «بیش تر»</p>	۳۱

۱۷۶	<p>علاوه بر «با ایمان بودن همسر»، چهار معیار دیگر مؤثر در انتخاب وی را به عنوان «زوج» بنویسید.</p> <p>پاسخ: (۱) اصالت خانوادگی (۲) عدم ارتباط قبلی با جنس مخالف (۳) انجام عبادات، به خصوص نماز (۴) پوشش مناسب اسلامی و ...</p>	۳۲
۱۷۷	<p>تحقیق درباره همسر آینده را نایابد با کدام معاشرت‌ها، اشتباه گرفت؟</p> <p>پاسخ: معاشرت‌هایی که منشا آن، تنها «هوس‌های زودگذر» است.</p>	۳۳
۱۷۷	<p>چرا خداوند به ما اجازه معاشرت‌هایی که منشا آن تنها هوس‌های زودگذر است، نداده است؟</p> <p>پاسخ: زیرا این گونه معاشرت‌ها، هر چند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیه همسر و یا پی بردن به نقاط تفاهم یکدیگر باشد، تیجه‌بخش نیست و اثار زیان‌بار دیگری دارد که به خاطر همان اثار، خداوند، اجازه این گونه معاشرت‌ها را به ما نداده است. در این نوع معاشرت‌ها، معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و پسر و دختر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن‌چه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً، بیشتر این معاشرت‌ها به «سستی رابطه» و «جدایی» می‌انجامد.</p>	۳۴
۱۷۸	<p>آمادگی برای ازدواج، نیازمند چند بلوغ است؟ بنویسید. پاسخ: «دو بلوغ»؛ ۱) جنسی ۲) عقلی و فکری</p>	۳۵
۱۷۸	<p>☒ بلوغ جنسی، مدنی پس از بلوغ عقلی و فکری فرامی‌رسد. درست ☐</p>	۳۶
۱۷۸	<p>با رسیدن جوان به کدام بلوغ، در می‌باید که باید زندگی خود را بسیار جذی بگیرد و برای آینده‌اش برنامه‌ریزی کند؟</p> <p>پاسخ: «بلوغ عقلی و فکری»</p>	۳۷
۱۷۸	<p>چهار مورد از نشانه‌های بلوغ عقلی و فکری در انسان را نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار ۲) فکر کردن درباره ویژگی‌های همسر ۳) تنظیم خروج و هزینه خود ۴) دوری از بی برنامه بودن</p>	۳۸
۱۷۸	<p>نایاب فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی [فکری] با زمان ازدواج، زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتاد.</p> <p>درست ☒ نادرست ☐</p>	۳۹
۱۷۸	<p>پیشوايان مله، از پدران و مادران خواسته‌اند که چگونه شرایط لازم را برای ازدواج فرزندان خود فراهم کنند؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: «با کنار گذاشتن رسوم غلط؛ همچنین، از آن‌ها خواسته، به خاطر پندرهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به «گناه» نکشاند و جامعه را گرفتار «آسیب» نسازند.</p>	۴۰
۱۷۸	<p>پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس باید برای حفظ نصف دیگر، از خدا بروآ داشته باشد.»؛ این جمله کوتاه، اهمیت جه چیزی را به خوبی می‌رساند؟</p> <p>پاسخ: «ازدواج»؛ نشان می‌دهد که چگونه نیمی از دینداری انسان با ازدواج، حفظ و نگهداری می‌شود.</p>	۴۱
۱۷۹	<p>چرا پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: برای دختران و پسران خود، امکان ازدواج فراهم کنید؟</p> <p>پاسخ: تا خداوند؛ ۱) اخلاقشان را نیکو کند. ۲) در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد. ۳) عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.</p>	۴۲

۱۷۹	طبق فرمایش امام صادق(ع): «..... رکعت شخص متأهل، برتر از ..... رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند. پاسخ: دو» - «هفتاد».	۴۳
۱۷۹	ازدواج، برای چه جزیی انجام می‌شود؟ پاسخ: «برای رفع نیازهای طبیعی و پاسخ‌گویی به خلقت است.»	۴۴
۱۷۹	شایسته است در پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی ازدواج، به کدام ویژگی‌ها دقت کنیم؟ پاسخ: ۱) زمان مناسب ۲) شیوه صحیح	۴۵
۱۷۹	فوابید ازدواج، در زمان مناسب را بنویسید. پاسخ: ۱) شادابی ۲) سلامت جسمی و روحی ۳) رشد طبیعی ۴) احساس رضایت درونی ۵) کاهش فشار جنسی ۶) سلامت اخلاقی جامعه	۴۶
۱۷۹	تأخیر در ازدواج سبب چه نتایجی می‌شود؟ پاسخ: ۱- افزایش فشارهای روحی و روانی ۲- روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی	۴۷
۱۷۹	اگر فردی بخواهد به شوهای غیر از ازدواج به عبارت دیگر، به شیوه ناصحیح، به نیاز جنسی خود پاسخ دهد؛ چه نتایجی دارد؟ پاسخ: در آن صورت لذت آنی و زودگذر برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند. این گونه اشخاص، به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند؛ اما نمی‌دانند که روحشان مانند تشنگه‌ای است که هر چه بیشتر از آب شور دریا می‌نوشند، بر تشنگی اش افزوده می‌شود و بی‌قراری اش شدت می‌یابد.	۴۸

نیازهای جنسی

تلاشی در مسیر موفقیت

تلشی درس‌پرور فایل

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 ToranjBook_Net

 ToranjBook_Net